VEĽKOÚĽANSKÝ OBZOR

Noviny obyvateľov Veľkých Úľan

4. číslo 23. ročník – December – 2019

NAGYFÖDÉMESI LÁTHATÁR

Nagyfödémes lakosainak lapja

4. szám 23. évfolyam – 2019 – December

POŽEHNANÉ SVIATKY

Každá sviečka, ktorá rozžiari náš adventný veniec nám naznačuje, že sa blížime k najkrajším sviatkom roka. Žijeme v uponáhľanej dobe, keď nám povinnosti a úlohy stále viac odkrajujú z času, ktorý by sme chceli stráviť s priateľmi a blízkymi. Voľné chvíle v rodinnom kruhu sú preto pre každého z nás tým najcennejším darom. Veľmi dobre vieme, že Vianoce sa nehodnotia počtom darčekov, ale tým, ako sa dokážeme podeliť o rodinnú pohodu, harmóniu a čas prežitý v čarovnej atmosfére sviatkov s najbližšími.

Tieto chvíle sú aj o odpustení, úprimnom poďakovaní a pokore. O tom, aby sme sa pristavili pri hodnotách, tradíciách a spomienke na tých, ktorí s nami nemôžu zasadnúť k štedrovečernému stolu. O tom, aby sme získali silu rozpoznávať čo je skutočne dôležité od toho, čo je nevyhnutné alebo aj nepodstatné. Aby sme cez Vianoce, ale aj po nich mali srdcia otvorené porozumeniu, odpúšťaniu, pomoci a aj pochvale.

Rok, ktorý sa o pár dní skončí nebol pre samosprávu jednoduchý, práve naopak, bol veľmi náročný. Zvládli sme ho. Začali sme a aj sme dokončili rôzne investície – ako I. etapu cyklotrasy, rekonštrukciu komunitného centra, rekonštrukciu požiarnej zbrojnice, vybudovali sme autobusové čakárne a nové detské ihriská. Začali sme aj dôslednejšiu separáciu komunálneho odpadu. So svojimi občanmi sme sa stretli na viacerých kultúrno-spoločenských podujatiach, ktoré nás naplnili novým elánom.

FOTO: HANZEL LAJOS

Čaká nás ďalší náročný rok, ktorý verím, že bude obdobím nových úspechov v živote našej obce. Verím, že spolu s poslancami, našimi pracovitými občanmi, inštitúciami, spoločenskými organizáciami a podnikateľmi obce ich zvládneme. Dovoľte mi, aby som Vám v mene obecnej samosprávy zaželal príjemné prežitie vianočných sviatkov naplnených láskou, radosťou a pokojom.

Zároveň Vás srdečne pozývam v mene obecného zastupiteľstva aj v mene svojom na rozlúčku so starým rokom a vítanie nového roka 2020, na Silvestra pred polnocou na námestie obce.

Tešíme sa na stretnutie s Vami.

Ing. František Gőgh, DBA,
starosta obce

ÁLDOTT ÜNNEPEKET

Az ádventi koszorún világító gyertyák mutatják, hogy egyre közeledünk az év legszebb ünnepéhez. Rohanó világban élünk, melyben a feladatok sokasága egyre nagyobb szeletet követel a barátainkkal és hozzátartozókkal tölthető időből. A családi körben töltött meghitt pillanatok mindannyiunk számára a legértékesebbek. Nagyon jól tudjuk, hogy a karácsony nem az ajándékok számával mérhető, hanem azzal, hogyan tudjuk a legszebb pillanatokat megosztani a hozzánk legközelebb állókkal.

Ez az idő a megbocsátásról, őszinte köszönetmondásról, és az alázatról is szól. Arról, hogy észrevegyük a valódi értékeket, a hagyományokat, hogy egy pillanatra gondoljunk azokra is, akik már nem ülhetnek velünk a szentesti asztalnál. Arról, hogy legyen erőnk választani a valóban fontos, és a jelentéktelen dolgok közt. Hogy a karácsonyi ünnepek elmúltával is szívünk legyen nyitott a megértésre, a megbocsátásra, a segítségnyújtásra és a jó szóra.

A végéhez közeledő év az önkormányzat számára nem volt könnyű, sőt nagyon is igényes volt, de megoldottuk. Új beruházásokba kezdtünk, s néhányat sikerült befejeznünk is – mint a kerékpárút I. szakaszát, a közösségi központ és a tűzoltó szertár rekonstrukcióját, buszmegállókat és játszótereket építettünk. Következetesebben foglalkoztunk a hulladék szelektálásával. Polgárainkkal egész sor jól sikerült társadalmi és kulturális rendezvényen találkoztunk, amelyek új lendületet adtak munkánkhoz.

Egy újabb igényes év elé nézünk, mely hiszem, hogy községünk életében további sikerekhez vezet. Bízom benne, hogy a képviselők, dolgos lakosaink, az intézmények, szervezetek és aktív vállalkozóink segítségével a ránk váró a feladatokat is sikeren megoldjuk.

Engedjék meg, hogy a helyi önkormányzat nevében minden kedves lakosunknak áldásos, szeretettel és örömmel telt karácsonyi ünnepeket kívánjak.

Egyben a képviselőtestület és a magam nevében szeretettel meghívom kedves mindnyájukat szilveszter éjjelén az óév búcsúztató és a 2020-as újév köszöntő találkozóra a község főterére.

Ing. Gőgh Ferenc, DBA
polgármester

KRÚŽOK ŠIKOVNÝCH RÚK

Od apríla pracuje v miestnom kultúrnom stredisku krúžok šikovných rúk pod vedením Moniky Tóthovej z Galanty. Tvorivé ženy sa stretávajú raz za mesiac, aby si vytvárali krásne doplnky do svojich príbytkov. Jednotlivé zamestnania trvajú cca 3 hodiny, počas ktorých sa účastníčky naučia rôzne techniky ručných prác.

Našou fotoreportážou chceme predstaviť činnosť krúžku a peknú tvorbu účastníčok. Zároveň vzbudiť záujem ďalších šikovných žien, nakoľko kurzy budú pokračovať aj v novom roku. Záujemkyne sa môžu prihlásiť v kultúrnom dome.

-szme-

ÜGYES KEZEK KÖRE

A helyi kultúrházban az idén áprilistól Tóth Mónika, galántai kézműves vezetésével dolgozik az ügyes kezek köre. Az alkotó nők havonta találkoznak, hogy elsajátítsák a különböző technikákat, amelyek segítségével szebbnél szebb alkotások születnek kezük alatt. A tanfolyam egyes összejövetelei 3 órát tartanak.

Képriportunkkal szeretnénk megmutatni a kör tagjainak tevékenységét. Egyben szeretnénk felkelteni a további alkotó kedvű nők érdeklődését, hiszen a tanfolyam az új évben is folytatódik. Az érdeklődők a kultúrházban jelentkezhetnek.

-szme-

FOTO: ARCHÍV MKS

Rubrika šéfredaktorky

NOVOROČNÉ PREDSAVZATIA

Opäť je tu Silvester, posledný deň roka. V tomto období si dávame novoročné predsavzatia, a často aj bez rozmýšľania. O niekoľko dní si to však rozmyslíme, lebo zistíme, že nedokážeme svoj novoročný sľub splniť. Preto by bolo lepšie mať skromnejšie predsavzatia, aby sme neskôr neboli sklamaní.

Dať si predsavzatie sa oplatí vtedy, keď sme už dávnejšie chceli niečo uskutočniť, a potrebujeme k tomu iba trocha postrčiť. Veľakrát vieme presne, čo by sme chceli zmeniť, len sme sa ešte nerozhodli. Možno práve prišiel čas: začať pracovať, viac spať, prestať fajčiť či nadmerne piť, atď.

Tieto predsavzatia sú však ťažko splniteľné. Ja by som mala nápad na jedno novoročné predsavzatie, ktoré by nebolo finančne náročné, ani by nás nebolelo, a nemali by sme ani abstinenčné príznaky .

Žijeme na dedine, kde sme sa ešte pred pár rokmi navzájom poznali skoro po mene. Pre nikoho nebolo problémom, aby dopredu pozdravilo napríklad dieťa dospelého, muž ženu, mladší starších. Aj keď sme sa s každým nepoznali po mene, vedeli sme, že ten druhý nejakým spôsobom patrí k našej obci. Bolo dôležité, aby sme aj „temer neznámeho" pozdravili. Na ulici v každej sekunde bolo počuť: „bozkávam", „dobrý deň", či „servus - ahoj", alebo ďalšie na mieru šité pozdravy.

No nadnes sa už časy zmenili. V našom uponáhľanom svete zanikli dobré vzťahy, každý sa uzaviera do seba, na ulici veľakrát prejdeme vedľa seba ako cudzí ľudia, nemo. Ja sama často očakávam, že ma niekto mladší, či nejaký muž dopredu pozdraví. Keď sa to nestane, zahanbím sa, a snažím sa pozdraviť ako prvá ja. Zistila som, že sa mnohí prekvapia, a možno aj odzdravia. Pritom by to tak nemalo byť. Malo by byť samozrejmosťou, že máme k sebe aspoň pár dobrých slov, aby sme si pri stretnutí zaželali jeden druhému „ dobré ráno", „dobrý deň", či „dobrý večer".

Ale vráťme sa k novoročnému predsavzatiu. Čo by sa stalo, keby sme si na Silvestra tohto roku, keď si na námestí budeme pripíjať na nový rok 2020, a budeme sa kochať krásnym ohňostrojom, dali spoločne jeden ľahko splniteľný novoročný sľub. V novom roku sa budeme snažiť pozdraviť jeden druhého vopred. Ani jazyková bariéra nemá byť problémom, že nevieme v akom jazyku – po slovensky alebo po maďarsky – má odznieť tá čarovná fráza „dobrý deň". Verte mi, ten druhý bude rozumieť našim slovám. Ja som to už viackrát vyskúšala, keď som ani ja nevedela aký je materinský jazyk toho druhého, ale jeho odzdravenie v inom jazyku mi padlo naozaj dobre.

Dajme si teda také jednoduché predsavzatie, a možno aj naša obec dostane niečo naspäť zo svojej dávnej tradície.

Na záver mi dovoľte, aby som v mene redakcie a v mene svojom zaželala všetkým našim čitateľom požehnané vianočné sviatky, v úspechoch a „pozdravoch" bohatý, šťastný nový rok 2020.

Alžbeta Szárazová
šéfredaktorka

A főszerkesztő rovata

ÚJÉVI FOGADALMAK

Ismét itt van a szilveszter, az év utolsó napja. Ilyenkor gyakran teszünk gondolkodás nélkül újévi fogadalmat. Pár nappal később azonban általában meggondoljuk magunkat. Érdemes talán kicsit spórolni a fogadalmakkal a sok csalódás helyett.

Fogadalmat tenni akkor érdemes, amikor már eleve szeretnénk valamit megvalósítani, és már csak egy utolsó löket hiányzik. Sokszor pontosan tisztában vagyunk azzal, hogy miben kellene változtatnunk, csak még nem szántuk rá magunkat. Lehet, hogy eljött az idő: elkezdeni dolgozni vagy többet aludni, leszokni a cigiről, mértéktelen piálásról, stb.

Ezeket azonban nagyon nehéz megvalósítani. Nekem lenne egy olyan ötletem az újévi fogadalomra, ami nem jár anyagi ráfordítással, nem fáj, nincsenek utána elvonási tüneteink.

Falun élünk, ahol még néhány évvel ezelőtt szinte mindenki névről ismerte a másikat. Nem okozott gondot, hogy a gyerek a felnőttet, férfi a nőt, fiatalabb az idősebbet előre köszöntse.

S ha nem is ismertük a másikat névről, de tudtuk, hogy valamilyen formában a mi falunkhoz tartozik. Fontosnak tartottuk, hogy a „majdnem ismeretlent" is köszöntsük. Az utcán szinte másodpercenként hangzott el a „csókolom", „jó napot", „szervusz" és a többi szinte személyre szabott üdvözlés.

Mára már sajnos változott az idő. Rohanó világunkban megszűntek a jó kapcsolatok, mindenki magába zárkózik, az utcán sokszor idegenként, némán megyünk el egymás mellett. Sokszor én magam is azon kapom magam, hogy elvárom, hogy a férfi, vagy a fiatalabb nekem köszönjön előre. Mikor ez nem hangzik el, elszégyellem magam és inkább én próbálok előre köszönni. Észrevettem, hogy sokan meglepődnek ezen, talán vissza is köszönnek. Pedig nem így kellene lennie. Természetesnek kellene lennie, hogy van egymáshoz egy-egy jó szavunk, hogy a találkozáskor legalább „jó reggelt", „jó napot", vagy „jó estét" kívánjunk egymásnak.

Térjünk vissza az újévi fogadalomhoz. Mi lenne, ha az idén szilveszter éjjelén, amikor majd a főtéren a 2020-as új évre koccintunk, és a tűzijátékban gyönyörködünk, mindannyian tennék egy könnyen betartható fogadalmat. Az új évben megpróbálunk előre köszönni a másiknak. Az se legyen akadály, hogy esetleg nem tudjuk, hogy szlovákul, vagy magyarul hangozzon el az a bizonyos „jó napot". Higgyék el, érteni fogja a másik, hogy mit mondtunk. Én már kipróbáltam, hiszen én sem tudom mindig, kinek milyen az anyanyelve, de a visszaköszönés a másik nyelven is jól esett.

Tegyünk hát egy ilyen egyszerű fogadalmat, s talán akkor községünk is visszakap valamit a régi hagyományából.

Befejezésül engedjék meg, hogy a szerkesztőség és a magam nevében áldásos karácsonyi ünnepeket, valamint sikerekben és „köszönésben" gazdag, boldog 2020-as új évet kívánjak minden kedves olvasónknak.

Száraz Erzsébet
főszerkesztő

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

8. plánované zasadnutie obecného zastupiteľstva vo Veľkých Úľanoch sa uskutočnilo dňa 19. septembra 2019, na ktorom poslanci prerokovali návrhy a podnety v zmysle programu rokovania a prijalo nasledovné uznesenia:

OZ schválilo:

- Rozbor hospodárenia miestnej samosprávy za I. polrok 2019
- Rozbor hospodárenia príspevkových a rozpočtových organizácií obce za I. polrok 2019
- Zmenu rozpočtu obce Veľké Úľany na rok 2019
- Odpredaj obecného majetku – pozemku, zastavanej plochy na základe žiadosti Karol Šebőka. Jedná sa o parcelu 602/20 vo výmere 141 m², ktorú žiadateľ už dlhodobo užíva a zveľaďuje. Cena pozemku 10 €/m² .
- Odpredaj obecného majetku – pozemku, zastavaného stavbou na základe žiadosti: Zoltána Vargu a manželky Denisy. Jedná sa o parcely 602/22 a 602/23 v celkovej výmere 11 m², ktoré žiadatelia už dlhodobo užívali a zveľaďovali. Cena pozemku 10 €/m² .
- Doplnenie Zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva k pozemku, uzatvorenej medzi PREGO s.r.o. a Obec Veľké Úľany, o ďalšie 2 parcely: parc. č. 1184/5 vo výmere 1508 m², parc. č. 1184/11, vo výmere 67 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie formou Dodatku k Zmluve
- Uzatvorenie zámennej zmluvy medzi Obcou Veľké Úľany a Jozefom Hodúrom a manželky Alžbety. Predmetom zámennej zmluvy sú novovytvorené parcely č. 178/16 a 178/17, druh pozemku zastavaná plocha v celkovej výmere 111 m² vo vlastníctve Jozefa Hodúra a manž. a parciel č. 178/18 a 179/19, druh pozemku zastavaná plocha v celkovej výmere 69 m² vo vlastníctve obce. Obec a žiadatelia sa dohodli, že si navzájom zamenia predmetné nehnuteľnosti a uvedenú zámenu nehnuteľností vykonávajú bezodplatne.

I. etapa cyklotrasy je už dokončená
A kerékpárút I. szakasza már elkészült

FOTO: HANZELL LAJOS

OZ zobralo na vedomie:

- Informáciu starostu obce o vykonanej dobrovoľnej zbierke na odstránenie následkov požiaru na rodinnom dome v Nových Osadách
- Správu o činnosti na úseku životného prostredia, predloženú Ing. Zsoltom Farkasom

OZ udelilo:

- Pamätnú medailu s erbom obce – stupeň striebristá pre Józsefa Turcsiho, starostu družobnej obce Csabrendek z príležitosti ukončenia volebného obdobia a za udržiavanie dobrých priateľských vzťahov medzi obcami.

Obecné zastupiteľstvo na svojom 9. neplánovanom zasadnutí dňa 16. októbra 2019 schválilo:

- Predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie v rámci výzvy Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky na podporu rozvoja cyklistickej dopravy na akciu: Cyklotrasa – III. etapa, Veľké Úľany
- Výšku spolufinancovania projektu v sume 18 045,93 EUR, t.j. 5% z celkových oprávnených výdavkov a všetky neoprávnené výdavky projektu.

Obecné zastupiteľstvo na svojom 10. plánovanom zasadnutí dňa 20. novembra 2019 prijalo nasledovné uznesenie:

OZ schválilo:

- VZN č. 4/2019 o podmienkach poskytovania dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom z rozpočtu Obce Veľké Úľany
- VZN č. 5/2019 o miestnych daniach
- VZN č. 6/2019 o miestnom poplatku za komunálny odpad a poplatku za drobný stavebný odpad
- VZN č. 7/2019 o poplatkoch za znečistenie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečistenia na území obce Veľké Úľany
- Výpoveď nájomnej zmluvy č. 4/2016 o nájme nebytových priestorov na ulici Leninovej č. 147 – Marian Kiss – KISKO STAV s dohodou k 31. 12. 2019
- Výpoveď nájomnej zmluvy Evy Steinhauserovej o nájme bytu v bytovom dome na ulici Leninovej a garáže č. 7 k bytovému domu – s dohodou ku dňu 30. 11. 2019
- Zápis do Kroniky obce za rok 2017
- Ročnú odmenu hlavnej kontrolórky obce vo výške 1 000 €

OZ zobralo na vedomie:

- Vyhodnotenie Komunitného plánu sociálnych služieb Obce Veľké Úľany za rok 2018
- Výpoveď zmluvy o nájme nebytových priestorov v zdravotnom stredisku podanú MUDr. Matejom Fülöpom s 3 mesačnou výpovednou lehotou k 29. 2. 2020.

Uznesenia a zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva sú dostupné na internetovej stránke obce www.ulany.sk pod voľbou „Dokumenty".

Plánované zasadnutia OZ sú verejné.

Alžbeta Szárazová

Miről tárgyalt az önkormányzat

Nagyfödémes Község Önkormányzata a 2019. szeptember 19-én tartott 8. tervezett ülésén megtárgyalta a napirend által meghatározott programot és a polgárok beadványait.

A képviselőtestület jóváhagyta:

- A község 2019 első féléves gazdálkodását
- A község költségvetési és hozzájárulási intézményeinek első féléves gazdálkodását
- A község 2019-es költségvetésének módosítását
- Községi vagyon eladását Sebők Károly helyi lakos számára, amely a 602/20-as parcellán található 141 m² -es beépített területet érinti, és amelyet a kérvényező hosszú ideje használ és gondoz. A telek eladási ára 10 €/m².
- Községi vagyon eladását Varga Zoltán és Denisza helyi lakosok számára, amely a 602/22-es és 602/23-as parcellán található 11 m² -es beépített területet érinti, amelyet a kérvényezők hosszú ideje használnak és gondoznak. A telek eladási ára 10 €/m².
- A Prego Kft-vel kötött ingyenes átruházási szerződés kiegészítését további 2 – az 1184/5-ös parcellán 1508 m², valamint az 1184/11-es parcellán található 67 m² beépített területtel.
- Cserészerződés megkötését Hodúr József és Erzsébet helyi lakosokkal. A szerződés a nevezettek tulajdonában található, a 178/16 és 178/17-es parcellákon lévő 111 m² beépített területet, valamint a község tulajdonában lévő, a 178/18 és 178/19-es parcellákon található 69 m² beépített területet érinti. A község és a kérvényezők megegyeztek az ingatlanok ingyenes cseréjében.

Zrekonštruovaná požiarna zbrojnica a vždy pripravená požiarna technika
A felújított tűzoltószertár és a mindig rajtra kész tűzvédelemi technika

FOTO: HANZEL LAJOS

A képviselőtestület tudomásul vette:

- A polgármester tájékoztatóját a szőgyéni tűzeset kapcsán szervezett önkéntes gyűjtés eredményéről
- Ing. Farkas Zsolt beszámolóját a környezetvédelem terén végzett tevékenységről

A képviselőtestület elfogadta:

- A „Község címerével díszített emlékérem ezüst fokozatának" odaítélését Turcsi Józsefnek, Csabrendek község polgármesterének a választási időszak befejezése alkalmából a két település lakosai közti baráti kapcsolatok elmélyítéséért.

A képviselőtestület 9. nem tervezett ülésén, 2019. október 16-án jóváhagyta:

- Pályázat beadását a Szlovák Közlekedési és Építésügyi Minisztérium által kiírt, a kerékpáros közlekedés támogatását érintő felhívásra – „A nagyfödémesi kerékpárút III. szakaszára".
- A pályázat társfinanszírozását 18.054,93 euro értékben, ami az összérték 5 %-át képezi.

A képviselőtestület 2019. november 20-án tartott 10. tervezett ülésén a következő határozatokat hozta:

A képviselőtestület jóváhagyta:

- A jogi személyek és fizikai személyek – vállalkozók – község általi támogatását szabályozó 4/2019-es számú önkormányzati rendeletet
- Az adókról szóló 5/2019-es számú önkormányzati rendeletet
- A kommunális – és a kisméretű építési hulladék után fizetett illetékről szóló 6/2019-es számú önkormányzati rendeletet
- A 7/2019-es számú önkormányzati rendeletet, amely meghatározza a kisméretű légszennyező források üzemeltetőire vonatkozó illetékeket
- A KISKO STAV – Kiss Mariannal kötött 4/2016-os bérleti szerződés megállapodással történő felbontását 2019. 12. 31-i határidővel
- Steinhauser Évával kötött lakás – és a 7. számú garázs bérleti szerződésének megállapodással történő felbontását 2019. 11. 30-i határidővel
- A községi krónika 2017-es évi bejegyzését
- A főellenőr 2019-es évi jutalmát 1000 € értékben.

A képviselőtestület tudomásul vette:

- A község Közösségi szociális tervének megvalósításáról szóló 2018-as kiértékelését
- Az egészségügyi központban lévő helyiség bérleti szerződés felbontását MUDr. Matej Fülöppel, a bérleti szerződés alapján 3 hónapos felmondási idővel, 2020. február 29-vel.

A képviselőtestület üléseinek jegyzőkönyve megtalálható a község honlapján: www.ulany.sk a „Dokumentumok" menüpont alatt.

Az önkormányzat tervezett ülései nyilvánosak.

Száraz Erzsébet

Novembrová kvapka krvi – Novemberi vércsepp

Dňa 19. novembra darovali krv - November 19-én vért adtak: Občania z Veľkých Úľan – nagyfödémesi lakosok: Benediková Barbora, Benkovský Štefan, Bihariová Mária, Buchlík Ladislav, Ďurkovič Andrej, Guldanová Jarmila, Hegyi Stella, Heribananová Gőghová Zuzana, Manová Terézia, Matlahová Monika, Mucsková Erika, Németh Zuzana, Nyitraiová Dominika, Ötvösová Marcela, Slezák Vojtech, Szabová Edita, Valkovič Peter a Valkovičová Silvia. **Občan zo Štvrtku na Ostrove – Csallóközcsütörtök-i lakos:** Rózsa Ľudovít.

Za ich humánny čin ďakujeme aj my! – Humánus cselekedetüket mi is köszönjük!

NA BLÍZKU ČLOVEKU

Zbor pre občianske záležitosti pri Obecnom zastupiteľstve v našej obci pozorne sleduje a zaznamenáva významné okamihy života občanov našej obce. Je to možné predovšetkým vďaka občianskym obradom a slávnostiam usporiadaným k významným životným jubileám, výročiam a udalostiam obce. Takto sprevádzame ich cestu životom od narodenia až po poslednú rozlúčku. Niektorí ľudia si myslia, že združenie pre občianske záležitosti je akýsi pozostatok socialistického režimu, ale podľa nás je novou platformou komunikácie s občanmi. O tom svedčí aj fakt, že naši občania sa radi zúčastňujú týchto slávnostných podujatí.

Nám, členom zboru je cťou, že môžeme sprevádzať našich občanov naozaj celým ich životom. Môžeme byť súčasťou najkrajších, najdojímavejších, a žiaľ často aj najsmutnejších okamihov ich života. Na každé podujatie sa svedomito pripravujeme, veď všetky musia byť jedinečné, jednoducho povedané šité na mieru. Každý obrad prežívame spolu s prítomnými úprimne a z celého srdca. Či sú to šťastní mladí rodičia, so svojou drobnou ratolesťou na rukách, usmiati mladomanželia, jubilanti, ktorých vlasy čas už striebrom posial, alebo smútiaci pozostalí. Mottom zboru by mohla byť myšlienka: „Ľudia zabudnú čo ste povedali. Ľudia zabudnú čo ste urobili, ale nikdy nezabudnú ako sa pri vás cítili." Práve preto sa snažíme o to, aby sa účastníci jednotlivých obradov a slávností cítili príjemne, aby cítili, že sa podujatie koná naozaj pre nich.

Veľmi dôležité miesto majú v činnosti zboru tzv. civilné sobáše, z ktorých sme mali tento rok 9. Niektorí si myslia, že sú to len krátke nudné obrady, ale spolu s matrikárkou, Katarínou Sztrakovou, ktorá je hybnou pákou celého zboru a s pánom starostom, respektíve ostatnými sobášiacimi, sa snažíme, aby to boli v živote mladého páru naozaj slávnostné chvíle, na ktoré sa nezabúda. Tým snúbencov, ktorí sa rozhodnú o cirkevný sobáš ponúkame možnosť vítania novomanželov po cirkevnom obrade.

Máme veľmi radi aj uvítanie novorodencov do života. Z týchto robíme hlavne hromadné uvítania, na ktoré pozývame detičky, ktoré sa narodili v danom polroku. Spoločné uvítanie sme organizovali v tomto roku štyrikrát, na ktorých sme privítali najmladších občanov. Na tieto slávnostné stretnutia pozýva detičky a ich rodičov matričný úrad. Individuálne uvítania sa konajú len zriedkavo, na požiadanie rodičov.

Sú chvíle života, keď niekto blízky navždy odíde. Pre všetkých členov zboru je asi najťažšia úloha sa rozlúčiť so zosnulými spoluobčanmi. V tomto roku sme mali 6 občianskych pohrebov. Je to náročná úloha, na ktorú sa treba pripraviť vo veľmi krátkom čase.

Venujeme veľkú pozornosť aj občianskym slávnostiam. Obyčajne v mesiaci november organizujeme prijatia jubilantov pri rôznych príležitostiach. Na takéto stretnutia pozývame jubilujúce manželské páry pri príležitosti diamantovej (60) a zlatej svadby (50 rokov). Každý rok vítame jubilantov, ktorí dovŕšili 75, 80, 85, 90 rokov a všetkých najstarších občanov, ktorí majú nad 90 rokov. V tomto roku sa dožilo týchto krásnych životných jubileí 80 občanov, z ktorých sme mali možnosť privítať dňa 8. novembra v obradnej sieni 42 jubilantov. Pozdravili sme aj občanov, ktorí dovŕšili 60 a 70 rokov. Bolo nám trochu smutno, že veľa jubilantov sa nezúčastnilo týchto slávností.

9. novembra sme zvlášť privítali tých občanov a rodákov našej obce, ktorí oslavovali 50. výročie svojho narodenia. Na oslave sa ich zúčastnilo 59 jubilantov.

Zbor pre občianske záležitosti je hlavným organizátorom aj pietnej ekumenickej spomienky za zosnulých, ktorý sa koná tradične vždy 1. novembra.

Na záver mi dovoľte vysloviť jednu prosbu. Žijeme vo veľmi hektickej a rýchlej dobe. Máme v obci veľa takých občanov, ktorí neuzavreli manželstvo v našej obci. O nich nenájdeme údaje v sobášnej matrike. Preto by sme chceli požiadať tie manželské páry, respektíve ich rodinných príslušníkov, ktoré neuzavreli manželstvo vo Veľkých Úľanoch, ale v súčasnosti žijú v našej obci a v roku 2020 či v ďalších rokoch budú oslavovať svoje zlaté (50 rokov), alebo diamantové svadby (60 rokov), aby to oznámili na matričnom úrade. V rámci našej činnosti by sme radi pozdravili aj ich. Za pomoc a pochopenie ďakujeme.

Alžbeta Szárazová
predsedníčka ZPOZ

Diamantové manželské páry s členmi zboru
A gyémántlakodalmas házaspárok
a testület tagjaival

EMBERKÖZELBEN

Starosta obce blahoželá 91 ročnej pani Helene Melišekovej
Községünk polgármestere a 91 éves Melisek Ilonka néninek gratulál

Vítanie novonarodeniatok
Újszülöttek köszöntése

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET

Az önkormányzat mellett működő polgári ügyek testülete lakosaink életének fontos állomásait követi figyelemmel. Erre elsősorban a jelentős jubileumok és évfordulók, jelentős események alkalmával rendezett szertartások és ünnepségek adnak lehetőséget. Így kísérjük végig polgáraink életét a születéstől egészen a sírig. Sokan úgy gondolják, hogy a polgári ügyek testületének munkája, a szocialista rendszer egyfajta maradványa. Szerintünk azonban az emberekkel való kommunikáció, kapcsolattartás új és járható formája. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy polgáraink örömmel vesznek részt ünnepségeinken.

Nekünk a PÜT tagjainak külön megtiszteltetés, hogy polgárainkat szinte egész életükön át kísérhetjük. Részesei lehetünk életük legszebb, legmeghatóbb, és sajnos sokszor a legszomorúbb pillanatainak is. Minden egyes rendezvényre gondosan felkészülünk, hiszen mindegyiknek egyedinek, személyre szabottnak kell lennie. Teljes szívünkkel együtt érzünk a szertartáson, ünnepségen jelenlevőkkel. Lehetnek azok pici gyermeküket karjukon tartó boldog szülők, mosolygó ifjú házasok, ezüsthajú ünnepeltek, vagy a szeretett családtagtól búcsúzók. Testületünk munkájának mottója a következő gondolat lehetne: „Az emberek elfeledik, amit mondtunk. Az emberek lefeledik, amit tettünk, de sosem feledik az érzést, amit közelünkben éreztek!" Éppen ezért igyekszünk, hogy ünnepségeink résztvevői a lehető legjobban érezzék magukat. Érezzék, hogy rendezvény valóban nekik szól.

Tevékenységünkben fontos helyet foglalnak el a polgári esküvők, amelyekre az idén 9 alkalommal került sor. Sokan úgy gondolják, hogy ez csak egy rövid, unalmas szertartás. Az anyakönyvezetővel, Sztraka Katalinnal, aki a testület mozgatórugója, a polgármesterúrral, illetve a többi esketetővel közösen arra törekszünk, hogy a fiatal pár életében ez az ünnepi szertartás valóban felejthetetlen legyen. Azoknak a pároknak, akik az egyházi szertartás mellett döntenek, de szívesen jönnének el a község szertartási terembe is, az „ifjú házasok köszöntését" kínáljuk, amelyen az egyházi szertartás után vehetnek részt.

Nagyon szeretjük a névadó ünnepségeket is. Ezekből az ún. csoportos névadásokat szervezzük elsősorban, amelyekre félévente hívjuk meg az adott félévben született apróságokat. Az idén négy ilyen csoportos névadásra került sor. A névadásra az anyakönyvi hivatal hívja meg az újszülöttek és kedves szüleiket. Egyéni névadásra csak ritkán, a szülők kérése alapján kerül sor.

Vannak olyan pillanatok is, amikor a hozzánk közelállók örökre eltávoznak. A PÜT tagjai számára a legnehezebb feladat az elhunyt polgártársainktól való végső búcsúvétel. Az idén 6 polgári temetésre került sor községünkben. Ez egy igényes feladat, amelyre nagyon rövid időn belül kell felkészülni.

Nagy figyelmet szentelünk a polgári ünnepségeknek is. Általában novemberben fogadjuk a különböző jubileumokat ünneplőket. Az ilyen rendezvényekre meghívjuk az arany- (50 év) és gyémántlakodalmukat (60) ünneplő polgárainkat. Minden évben köszöntjük a 75, 80, 85 és 90. születésnapjukat ünneplő, illetve községünk legidősebb polgárait, akik már túllépték a 90. életévüket. Ezeket a kerek évfordulókat az idén 80 polgárunk ünnepelte, melyek közül 42-t a szertartásteremben köszönthettünk. Ezen a napon köszöntöttük a 70. és 60. születésnapjukat ünneplőket is. Egy kicsit szomorúak voltunk, hogy meghívásunkat a vártnál kevesebben fogadták el.

November 9-én külön ünnepségen köszöntöttük községünk 50 éves lakosait és szülötteit. Ezen az ünnepségen 59 jubilánsunk vett részt.

Befejezésül engedjék meg, hogy egy kéréssel forduljak lakosainkhoz. Nagyon gyors és hektikus időben élünk. Községükben egyre több olyan házaspár él, akik nem a mi községünkben kötöttek házasságot. A házasságkötési anyakönyv tehát nem tartalmazza adataikat. Ezért szeretnénk megkérni azokat a házaspárokat (illetve hozzátartozóikat), akik nem Nagyfödémesen kötöttek házasságot, de jelenleg községünkben élnek, és 2020-ban, illetve az elkövetkező években ünneplik majd arany- (50 év), illetve gyémántlakodalmukat (60 év), hogy ezt az adott évben tudassák az anyakönyvi hivatallal. Szívesen köszöntenénk őket is. Segítségüket és megértésüket köszönjük.

Száraz Erzsébet
a PÜT elnöke

Spomínali sme

V našej obci je krásnym zvykom, že pri príležitosti Sviatku všetkých svätých sa koná ekumenická spomienková slávnosť na miestnom cintoríne. Tak to bolo aj v tomto roku. Spomienkovej slávnosti, ktorú tradične organizuje Zbor pre občianske záležitosti pri Obecnom zastupiteľstve sa zúčastnili a prítomným sa prihovorili rímskokatolícky farár Vojtech Kasáš, ako aj starosta našej obce Ing. František Gőgh. Po slávnosti položili vence a kahance spomienok pri pomníku padlých v I. a II. svetovej vojne, ako aj pri ústrednom kríži cintorína. Spomienková slávnosť sa skončila spoločnou modlitbou.

Ešte raz si zaspomínajme na našich zosnulých krátkou básničkou a fotografiami, ktoré nám pripomínajú tohoročné dušičky.

-szme-

Tichá spomienka

Znovu prišiel čas zastaviť sa....
v spomienkach vrátiť sa k našim blízkym,
modlitbou s nimi zhovárať sa,
nad hrobom zapadnutým lístím.

Samota nám zviera srdce,
spomienky bolia, slzy sa tisnú do očí,
ťažko sa žije bez tých, ktorých sme milovali,
spomienka v srdci nám mnohým nestačí.

Chýba nám ich dotyk, teplo domova,
hoci oni už svoj domov majú,
nech pamiatka zosnulých je dňom pokoja
pre všetkých, ktorí zo srdca na svojich blízkych spomínajú.

(Štefan Bartal)

Emlékeztünk

Községünkben szép hagyománnyá vált, hogy a mindenszentek ünnepe alkalmából az önkormányzat mellett működő polgári testület minden évben ökumenikus megemlékezést tart. Így volt ez az idén is. A megemlékezésen jelen volt és a résztvevőkhöz Kasáš Béla, a római katolikus egyházközség plébánosa, valamint Gőgh Ferenc községünk polgármestere szólt. A megemlékezés után meggyújtották a megemlékezés gyertyáit és koszorúkat helyeztek el az I. és a II. világháború áldozatainak emlékművénél, valamint a temető központi keresztjénél. A megemlékezés közös imával ért véget.

Még egyszer emlékezzünk elhunyt szeretteinkre egy rövid verssel és a gyertyafényes temetőnkről készült felvételekkel.

-szme-

Temetőben

Köröttem csend - és temető.
Csak néha suttog valami, csak
néha lehet hallani:
ez ő, ez ő, ez ő!-
Azután minden újra csendes,
és álmodik a temető.

Én hajtott fővel ballagok,
s néma árnyak szembe jönnek,
s a sírkeresztek rám köszönnek,
és mind az igazi Nagyok –
Én, a halottak ismerőse
révedő szemmel ballagok.

Utánam huhog a Jövő,
a Múlt, Jelen, a sok kereszt,
s az árnyak kara zúgni kezd:
ez ő, ez ő, ez ő! –
Azután minden újra csendes,
és álmodik a temető.

(Dsida Jenő)

FOTO: NÉMETH TIBOR

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Opäť tu bol október, mesiac ktorý dostal prívlastok mesiac úcty k starším. Mesiac, ktorý nám pripomína, aby sme si uctili seniorov a prejavili im náklonnosť. V našej obci je už dobrým zvykom, že vedenie obce v tomto čase každoročne pripravuje stretnutie starších občanov

V tomto roku Obecná samospráva v spolupráci so sociálno-zdravotnou komisiou pri obecnom zastupiteľstve pozvali našich uctievaných starších občanov na slávnostnú akadémiu do kultúrneho domu dňa 22. októbra. Pri tejto príležitosti ich pozdravil starosta obce, František Gőgh, ktorý sa im poďakoval za všetko, čo počas aktívneho veku pre svoju rodinu a našu obec vykonali.

V peknom kultúrnom programe pozdravili svojich starkých detičky z obidvoch materských škôl. O dobrú náladu sa postarala úspešná speváčka z našej obce Silvia Oravecz - Sissi. Po malom občerstvení dostal každý účastník malý upomienkový darček.

Naša obec aj takýmto spôsobom uctieva svojich spoluobčanov v zrelom veku, za čo sú aj oni vďační.

-szme-

AZ IDŐSEK IRÁNTI TISZTELET HÓNAPJA

Ismét itt volt október, a hónap, amely az idősek iránti tisztelet nevet kapta. Ez a hónap mindig eszünkbe juttatja, hogy jobban becsüljük meg az idősebbeket. Szép hagyománnyá vált, hogy községünk vezetése ebből az alkalomból megszervezi a szép korúak találkozóját

Az idén a község önkormányzata a szociális és egészségügyi bizottsággal karöltve október 22-re hívta meg községünk megbecsült idősebb polgárait a kultúrházban tartandó ünnepi műsorra. Ebből az alkalomból községünk polgármestere Gőgh Ferenc mérnök köszöntötte az egybegyűlteket és egyben megköszönte azt az áldozatos munkát is, amelyet aktív éveik alatt családjaik és községünk érdekében végeztek.

A szép kultúrműsorban elsőként a két óvoda kis gyermekei köszöntötték a nagyszülőket. A jó hangulatról községünk sikeres énekese Oravecz Szilvia - Sissi gondoskodott. A hagyományos frissítő után mindenki egy kedves kis ajándékot kapott.

Községünk ilyen módon is megtiszteli az érettebb korú polgártársainkat, amiért ők nagyon hálásak.

-szme-

FOTO: HANZEL LAJOS

Opäť svietili obecné svetielka

Obecná samospráva zorganizovala 16. novembra už po ôsmykrát lampiónový sprievod, ktorý sa dostal do povedomia pod názvom Obecné svetielka.

Hlavnou myšlienkou podujatia je spolupatričnosť, obnovenie tradícií, a hlavne, aby sme sa cítili dobre

V sobotu v podvečerných hodinách prichádzali deti so svojimi rodičmi, starými rodičmi k budove školy, kde netrpezlivo čakali na tradičné obrovské disko – vozidlo. Prítomných najprv pozdravil starosta obce, Ing. František Gőgh a potom sa už začal lampiónový sprievod, ktorý viedol cez viaceré ulice. Na začiatku sprievodu išlo vysvietené disko – vozidlo, z ktorého osvetľovali sprievod laserovými svetlami, a vďaka dvom DJ – Kristiánovi a Marcelovi – dodala dobrú náladu sprievodu aj nimi namiešaná hudba. Cieľom bolo námestie obce. Tu už čakalo na účastníkov občerstvenie. Podujatie, na ktorom sa zúčastnilo vyše 1000 ľudí uzavrela viachodinová hudobná party na námestí, kde si zatancovali deti aj ich rodičia.

O úspechu svedčí aj fakt, že účastníkov je z roka na rok viac, a prídu aj záujemcovia z okolitých obcí.

Záverom by som sa chcela poďakovať v mene organizátorov všetkým pomocníkom – pracovníkom PO VPS, kultúrneho domu, obecného úradu, dobrovoľným hasičom a policajtom za ich prácu. Zvlášť by som chcela vysloviť poďakovanie za nezištnú podporu Kristiánovi Sercelovi, Róbertovi Tornyaimu, Ladislavovi Fraštiovi a Marcelovi Dánimu.

Spoločne sa nám podarilo vytvoriť opäť jedno nádherné podujatie.

Alžbeta Prágaiová

Ismét világítottak a községi lámpácskák

Községünk önkormányzata az idén november 16-án immár nyolcadik alkalommal rendezte meg azt a lampionos felvonulást, amely Községi lámpácskák néven került be a köztudatba.

A rendezvény fő gondolata, az együvé tartozás, a régi hagyományok felidézése, és az, hogy jól érezzük magunkat egymás társaságában.

Szombaton a koraesti órákban gyülekeztek a gyerekek és kísérőik – szüleik, nagyszüleik – az iskola előtt, ahol türelmetlenül várták a hagyományos diszkó-autót. Gőgh Ferenc, polgármester köszöntője után kezdetét vette a lampionos felvonulás, amely több utcán át vezetett. A menet élén a diszkó-autó haladt, amely nemcsak lézer fényeinek, de a két lemezlovas – Marcel és Krisztián – által kevert zenének köszönhetően is jó hangulatra derítette a felvonulókat. A cél a község főtere volt, ahol a felvonuló gyerekeket frissítő várta. A rendezvényt, amelyen több mint 1000-en vettek részt több órás szabadtéri buli zárta, ahol gyermekek és szüleik is táncra perdülhettek.

A sikert mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy évről évre többen vesznek részt rajta, és szívesen jönnek nemcsak a szomszéd településekről, hanem távolabbról is.

Végezetül a szervezők nevében szeretném megköszönni a segítők, a kisüzem-, a kultúrház-, a községi hivatal dolgozóinak, a helyi tűzoltók és a rendőrség munkáját. Külön szeretnék köszönetet mondani az önzetlen támogatóknak, Sercel Krisztiánnak, Tornyai Róbertnek, Fraštia Lászlónak és Dáni Marcellnek.

Ismét egy valóban szép nap részesei lehettünk.

Prágai Erzsébet

FOTO: NÉMETH TIBOR

PRÍKLAD HODNÝ NASLEDOVANIA

V dnešnej dobe sa veľa hovorí o tom, že mladých nezaujíma nič iné, len telefón a počítače. Na šťastie sú aj takí mladí, ktorí môžu byť príkladom pre svojich rovesníkov. Takou mladou občiankou našej obce je aj študentka tretieho ročníka Strednej odbornej školy pedagogickej v Modre, Dominika Tóthová, o ktorej som sa dozvedela, že v minulom školskom roku bola úspešnou účastníčkou medzinárodného projektu. Porozprávali sme sa o tomto projekte.

Čo to bol vlastne za projekt?

Bola to medzinárodná súťaž za cenu vojvodu z Edinburghu. Je to komplexný rozvojový program, ktorý dáva mladým ľuďom vo veku od 14 do 24 rokov šancu rozvinúť svoje schopnosti, naplniť svoj potenciál a pomôcť uspieť v živote. Prekonať samú seba, získať nové zážitky a priateľov. Celý projekt trval jeden rok, a mal tri oblasti, a to dobrovoľníctvo, rozvíjanie talentu a šport. Ako štvrtá oblasť bola pridaná aj dobrodružná expedícia. Z celého Slovenska sa v tomto roku zapojilo do súťaže vyše 1000 študentov. Naša škola sa zapojila do tohto projektu s vytvorením dvoch šesťčlenných súťažných skupín.

Veľvyslanec Spojeného kráľovstva odovzdáva ocenenie Dominike Dominikának az Egyesült Királyság nagykövete adja át az elismerést

FOTO: RODINNÝ ARCHÍV

Aké úlohy ste mali splniť?

Prvá časť – dobrovoľníctvo - trvala 6 mesiacov, v rámci ktorej som viedla divadelný krúžok, ktorým som nacvičila komédiu „Raz budem tvoja". Napísala som text hry, režírovala som ju, a aj som v nej hrala.

Na druhú a tretiu časť sme mali po tri mesiace. Druhá časť bola rozvíjanie talentu, v rámci ktorej som sa venovala hre na klavíri, na konci som zahrala skladbu od skupiny Queen. V športe som si vybrala posilňovanie a na konci tréningov som zdvihla 50 kg. Štvrtou, najväčšou skúškou bola dobrodružná expedícia v Malých Karpatoch, kde sme strávili dva dni a jednu noc bez akejkoľvek techniky, bez najnovších technológií. Do cieľa sme mali dôjsť bez hocijakej navigácie, tak ako sa orientovali ľudia vtedy, keď nemali dnešné technologické vymoženosti. V cieli sme prespávali v stanoch.

Čo ti dal tento projekt?

V prvom rade veľa skúseností. V druhom rade krásny zážitok z odovzdania ceny, ktorú som mohla prevziať v Bratislave, v Starej tržnici priamo z rúk veľvyslanca Spojeného kráľovstva na Slovensku, pána Andrewa Gartha. Slávnostného ceremoniálu odovzdania cien 10. septembra 2019 sa za Bratislavský kraj zúčastnilo 600 študentov. Bola pre nás veľkou poctou, že slávnosť otvorila osobne prezidentka republiky, pani Zuzana Čaputová. Okrem toho nám toto ocenenie otvorí aj dvere do nášho ďalšieho života.

Dominika, ďakujem za rozhovor a srdečne ti blahoželáme k oceneniu. Dúfam, že tvoj príklad - zapájať sa do užitočných činností - budú nasledovať ďalší mladí ľudia z našej obce. Aj o ich aktivitách radi napíšeme.

Alžbeta Szárazová
šéfredaktorka

KÖVETÉSRE MÉLTÓ PÉLDA

Napjainkban sokat hallani arról, hogy a mai fiatalokat nem érdekli semmi más, csak a telefon és a számítógép. Szerencsére vannak olyan fiatalok is, aki követésre méltó példával szolgálhatnak kortársaiknak. Ilyen fiatal községünk lakosa, Tóth Dominika, a Modori Pedagógiai Szakközépiskola harmadikos diákja, akiről a közelmúltban megtudtam, hogy egy nemzetközi pályázat aktív és sikeres résztvevője volt. A pályázatról beszélgettünk Dominikával.

Mi volt tulajdonképpen ez az aktivitás?

Az edinburghi herceg díjáért kiírt pályázat 14 és 24 év közötti fiatalokat szólít meg, akik lehetőséget kapnak fejleszteni képességeiket, karakterüket, megállni helyüket az életben. Az egy évig tartó aktivitások három területet foglalnak magukba: az önkéntességet, a tehetségfejlesztést és a sportot. A negyedik hozzáadott tevékenység egy kalandos expedíción való részvétel volt. Szlovákiából ebben az évben több, mint 1000 diák kapcsolódott be a megmérettetésbe. A mi iskolánk két hatfős csapatot nevezett.

Milyen feladatokat kellett teljesítenetek?

Az első feladat teljesítésére - az önkéntes munkára – hat hónapunk volt. Ennek keretén belül egy színjátszó csoportot vezettem, amellyel „Az egyszer a tiéd leszek" című komédiát tanultuk be. Én írtam a szöveget, rendeztem a színészeket és játszottam is benne.

A második és harmadik feladat teljesítésére 3-3 hónapunk volt. A tehetségfejlesztés során zongorázni tanultam, melynek végén a Queen együttes egyik közkedvelt számát adtam elő. A sportban pedig erősítő tornán vettem részt. Az edzések végén sikerült felemelnem az 50 kg-os súlyt. A negyedik, számunkra legnagyobb kihívás a kalandos expedíción való részvétel volt. Ennek keretén belül két napot és egy éjszakát az Alacsony Tátrában, a természetben töltöttünk, mindenféle technikai eszközök használata nélkül. A megadott célt segítség nélkül, úgy kellett elérnünk, mint elődeinknek, akiknek nem voltak még technikai segédeszközeik. A cél elérése után az éjszakát sátorban töltöttük.

Mit adott neked ez a projekt?

Elsősorban nagyon sok tapasztalatot, hogy megismertem a korlátaimat, megtudtam, hogy mire vagyok képes. Másodsorban a díjátadás során egy gyönyörű felejthetetlen élményt. A díjat Pozsonyban a Régi Piactéren az Egyesült Királyság szlovákiai nagykövetének, Andrew Garth úr kezéből vehettem át. Az ünnepi díjátadásra 2019. szeptember 10-én került sor, a melyen a Pozsonyi kerület 600 diákja vett részt. Nagy megtisztelés volt számunkra, hogy az ünnepséget Zuzana Čaputová, köztársasági elnök nyitotta meg. Ezen kívül ez az elismerés megnyitja számunkra az utat további életük felé.

Dominika, köszönöm a beszélgetést és szívből gratulálunk a díjhoz. Remélem, hogy példádat - a hasznos tevékenységekbe való bekapcsolódást - községünk további fiataljai is követik. Az ő tevékenységükről is szívesen tudósítunk majd.

Száraz Erzsébet
főszerkesztő

Výlet v meste Gyula

PRVÝ DEŇ

Vzrušene sme očakávali výlet do mesta Gyula. Potom, čo sme ráno o ôsmej vyrazili so skutočne tutovým autobusom a so šoférom – vtipkárom, nemali sme žiadny dôvod nudiť sa. V autobuse bola aj zástrčka, samozrejme fakt, že na nedosiahnuteľnom mieste, to je už nepodstatné. Každé dve hodiny sme stáli, a tak si každý povystieral svoje stŕpnuté končatiny a dobre sa najedol.

Šesť (či sedem?) hodín cesty plnej nedočkavosti a dopravných zápch za to určite stálo. Po ubytovaní sme sa zvedavo prechádzali po okolí. Večera po prechádzke každému dobre padla. Malá reštaurácia, kam sme denne zavítali z nášho „vojenského ústredia" bola iba za rohom. Večer sme si vyšli ešte na malú prechádzku do mesta, a potom sme sa usadili na okraji nádherne rozsvietenej fontány ako nejaký kŕdeľ vrabcov. Veselo sme si vymieňali dojmy z najzábavnejších okamihov daného dňa, a kto chcel, pochutnával si na výbornej zmrzline. Všetci sme sa uložili spať unavení.

DRUHÝ DEŇ

Ranné vstávanie padlo každému zaťažko (nemali sme sa do tretej ráno zabávať, však?). Potom sme raňajkovali. S chuťou sme sa najedli, a potom sme sa ponáhľali do školy. Na výlete do školy? No kam sa ten svet uberá?

No, už je to jedno, v škole sme sa zoznámili s (dodnes po mene neznámymi) dievčatami a so Zoltánom Bayom. Aspoň teda s jeho príbehom, veď škola nesie jeho meno. Mali sme aj nejaký kvíz, na ktorý si málo pamätáme. Ale bolo to dobré a oplatilo sa , veď ako odmenu sme dostali tortu a medovník, a napokon sme zasadili aj strom priateľstva.

Potom sme navštívili „Miniatúrne Maďarsko." Môžem povedať, že to bol doteraz najťažší úsek výletu autobusom. Ale šťastne sme dorazili, a ako obri sme prebehli maketou našej slávnej vlasti. No každá dobrá vec sa raz musí skončiť. Vrátili sme sa na naše „vojenské ústredie" a povečerali. Žiaľ, v ten večer sme sa nešli zabávať do mesta, ale o to lepšie veci sa udiali na ubytovaní.

TRETÍ DEŇ

Tretí deň by sa začal rovnako ako inokedy, raňajkami, keby nebol piatok trinásteho. Na začiatku dňa sme skoro zabudli svojho spolužiaka v apartmáne, a bol aj taký, ktorého temer „prekvapil" holub so svojím balíkom šťastia, a našiel sa aj taký, ktorý si oškrel členok počas prechádzky. Zastavili sme sa pri obchode s darčekmi, kde sa udiala snáď najnezabudnuteľnejšia príhoda výletu: dobre sme si potiahli z balóna, naplneného héliom. Kým sme si navzájom nahrávali svoje tenké, až mňaukajúce hlasy, aj náš triedny učiteľ sa zapojil do zábavy. Celý deň by sme tam zostali, ale čakali nás v kaštieli Almássyovcov. Výnimočne sme obedovali v reštaurácii Marcos. Potom sme navštívili hrad v meste Gyula, kde okrem toho, že sme urobili výborné selfíčka, sme videli aj rôzne mučiace prostriedky. A keď sme si mysleli, že v ten deň už lepší program nebudeme mať, poriadne sme sa zmýlili! Kúpalisko pod hradom bolo skutočnou korunováciou toho dňa (samozrejme, pre toho, kto sa kúpal). Bol aj taký, kto sa stratil, ale aj on sa našiel... „Zlý peniaz sa nestratí!"

Večera bola výborná aj v tento deň. Potom sme sa ešte trocha prechádzali pri už spomínanej fontáne, veľa sme sa rozprávali a smiali, a nakoniec sme sa vrátili na ústredie pod vedením, temer za psychológa vyhláseného, pána učiteľa.

ŠTVRTÝ DEŇ

„Veľké finále." „ Deň posledného súdu." „Posledná kapitola." Tomuto dňu by sme mohli dať rôzne mená, ale ani jedno z nich nie je také dramatické ako tieto tri slová: „Vstávanie, raňajky, odchod."

A takto sa to aj začalo. Veľký Deň. So vstávaním. To nikdy nie je jednoduché. Ktorí neboli dostatočne šikovní (alebo jednoducho boli leniví), aby sa deň predtým pobalili, tí sa balili ešte v to ráno. Potom nasledovali raňajky, ktoré boli opakovane sýte. Boli aj takí, ktorí si posolili čaj, ale o tom by sme teraz hovoriť nechceli.

Potom sme schmatli svoju batožinu, a odchod na autobus. Príliš neskoro nám došlo, že nás znova čaká 6 až 7 hodinová cesta. Všetko išlo ako po masle, až kým sme dorazili do mesta Kecskemét. Tým, ktorí ste už boli na školskom výlete v Maďarsku, okamžite napadne, že tu sme sa vždy zastavili cestou domov... v Tescu.

Zastávka nestojí za mimoriadnu zmienku, okrem „Tigra". Traja naši úctyhodní spolužiaci kúpili plyšového tigra. „PLYŠOVÉHO TIGRA!" To je teda niečo, ľudia! Potom sme pokračovali v ceste. Náš zlatý žartovný šofér nám pripravil zábavu, lebo nám zaspieval Tequilu! Bolo to skutočne tvrdé „bá."

Onedlho sme dorazili domov a tak sa skončil (podľa názoru mnohých z nás) najlepší výlet našej triedy.

Napísali traja neznámi ôsmaci ZŠ Mihálya Borsosa s VJM, (Anna Ibolya a Lilla Flóra Kerek, Sebastian Ötvös)

Na margo výletu, presnejšie exkurzie chcem doplniť, že sa uskutočnila v dňoch 11. až 14. septembra, a žiaci sa na nej zúčastnili bezplatne. Bola to exkurzia v rámci projektu „Határtalanul Magyarországon – Járd végig." („Bez hraníc po Maďarsku – Prejdi ho.") vyhláseného organizáciou Emberi Erőforrások Támogatáskezelő Unió Projektigazgatóság v roku 2019 pre žiakov 7. ročníkov maďarských škôl v zahraničí. Financovali ju zo zdrojov EU.

Mgr. Gabriela Vajdová
organizátorka a vedúca exkurzie

Gyulai kirándulás

ELSŐ NAP

Izgalommal telve vártuk már a gyulai kirándulást. Miután reggel nyolckor elindultunk egy nagyon tuti busszal, és a vicces sofőrrel, unalomra semmi okunk sem lehetett. A buszban volt még konnektor is, persze az hogy elérhetetlen helyen, az mellékes. Két óránként megálltunk, ilyenkor mindenki kinyújtóztathatta a zsibbadt végtagjait, és jól belakmározhatott. A határányi (vagy hét?) út igazán megérte a sok türelmetlenkedést és a dugókat is. A szállásunk elfoglalása után kíváncsian sétálgattunk a környéken. Az ezután következő vacsora mindnyájunknak jól esett. Az a kis étterem, ahova nap mind nap ellátogattunk, a „főhadiszállásunktól" egy saroknyira volt. Este még egy apró sétát tettünk a városban, majd egy gyönyörűen kivilágított szökőkút szélére telepedtünk, mint egy csapat veréb. Vidáman osztottuk meg egymással a nap legviccesebb pillanatait, közben, aki akart, fagyizhatott is. Mind fáradtan tértünk nyugovóra.

MÁSODIK NAP

A felkelés nagyon nehezére esett mindenkinek (nem kellett volna hajnali 3-ig mulatozni, heh?). Ezután reggeliztünk. Jóízűen megettük, majd siettünk is az iskolába. Kiránduláson iskolába menni? Hát hová fajul ez a világ?

Na, mindegy, az iskolában megismerkedtünk a (mai napig ismeretlen nevű) lányokkal, és Bay Zoltánnal is. Legalább is a történetével, hiszen róla nevezték el a sulit. Volt valamiféle kvíz is, amire nem sokat emlékszünk. De jó volt és megérte, mert kaptunk jutalomként tortát és mézeskalácsot, valamint ültettünk fát is.

Utána meglátogattuk a Mini-Magyarországot. Mondhatom, hogy ez volt eddig a legnehezebb buszos kirándulásunk. Viszont sikeresen megérkeztünk, és óriásként trappoltunk végig dicső hazánk makettjén. Viszont minden jó dolognak egyszer véget kell érnie. Elindultunk vissza a „Főhadiszállásra" és megvacsoráztunk. Sajnos aznap nem mentünk ki a városba bulizni, de annál jobb dolgok történtek a szálláson.

HARMADIK NAP

A harmadik nap is a megszokott módon kezdődött volna reggelivel, ha nem péntek 13.-a lett volna. A nap legelején majdnem az apartmanban hagytunk egy osztálytársunkat, továbbá volt, akit majdnem „meglepett" egy galamb a szerencsecsomagjával, és volt, aki séta közben lenyúzta a bokáját. Megálltunk egy ajándékboltnál is, ahol talán a kirándulás legfelejthetetlenebb élménye történt: jól beszívtuk magunkat héliumos lufival! Miközben egymás nyávogó hangját videóztuk, még az osztályfőnökünk is beszállt a mókába. Egész nap itt tudtunk volna maradni, de vártak már az Almássy-kastélyban. Kivételesen a Marcos éttermében ebédeltünk, majd ellátogattunk a gyulai várba, ahol azon kívül, hogy jó szelfiket lehetett készíteni, mindenféle kínzó eszközöket is láttunk. És ha azt hittük, hogy ezen a napon már jobb program nem lehet, akkor nagyot tévedtünk! A várfürdő igazi megkoronázása volt a napnak. (Már aki fürdött!) Volt olyan is, aki elveszett, de az is megkerült... „Rossz pénz nem vész el!"

Nagyon jó volt ezen a napon is a vacsora, sétáltunk még egy kicsit a már említett szökőkútnál, sokat beszélgettünk, nevettünk, és a már-már pszichológussá avanzsált tanító bácsi vezetésével visszatértünk a bázisra.

NEGYEDIK NAP

„A Nagy Finálé." „Az Ítéletnap." „Az Utolsó Fejezet." Sok nevet lehetne ennek a napnak adni, de egyikük sem olyan drámai, mint ez a három szó: „Felkelés, reggeli, indulás."

És így is kezdődött „A Nagy Nap". A felkeléssel. Ez sosem egyszerű. Akik nem voltak elég szerencsések (vagy szimplán lusták voltak), hogy előző nap berakodjanak, azok még akkor reggel rakodtak. Ezután volt a reggeli, ami változatlanul laktató volt. Volt, aki megsózta a teát, de erről most nem szeretnénk beszélni.

Ezután felkaptuk a poggyászainkat és pakoltunk is a buszra. Túl későn jöttünk rá, hogy egy újabb 6-7 órás út várt ránk. Minden rendesen ment, amíg el nem értünk Kecskemétre. Aki volt már iskolai kiránduláson Magyarországon, annak rögtön beütne, hogy Kecskeméten szoktunk minden egyes alkalommal megállni a hazafelé úton a Tescóban. A megállóról semmit sem érdemes megemlíteni, egy dolgot kivéve, a „Tigrist". Három tiszteletre méltó osztálytársunk vett egy plüss tigrist. „EGY PLÜSS TIGRIST!" Ez nem akármi, emberek! Ezután elindultunk újra. A drága vicces buszsofőr megcsinálta nekünk a bulit, mivel ő Tequilát énekelt. Kemény egy „bá" volt.

Hamarosan meg is érkeztünk, és így ért véget (számos ember véleménye szerint) életünk legjobb osztálykirándulása.

Írta három ismeretlen nyolcadikos, azaz
(Kerek Anna Ibolya, Kerek Lilla Flóra, és Ötvös Sebastián)

Ki szeretném egészíteni, hogy a kirándulás, pontosabban a tanulmányút szeptember 11. és 14. közt valósult meg, és a tanulók részére ingyenes volt. A pályázatot az Emberi Erőforrások Támogatáskezelő Unió Projektigazgatóság hirdette meg „Határtalanul Magyarországon - Járd végig" címmel a külhoni 7. osztályos tanulók részére 2019-ben. EU-s anyagi forrásokból finanszírozták.

Mgr. Vajda Gabriella
a tanulmányút szervezője és vezetője

FOTÓ: VAJDA GABRIELLA

VLASTIVEDNÁ SÚŤAŽ V JÁNOSSOMORJI

Na konci exkurzie v meste Gyula, 14. septembra sme sa dozvedeli, že sa môžeme zúčastniť na regionálnej súťaži v Jánossomorji, a my sme túto výzvu s radosťou prijali. V celku bolo zaujímavé to, že súťaž sa konala 19. septembra 2019 v mestskej knižnici v Jánossomorji, ale medzitým bol aj víkend, a tak sme sa mohli na súťaž pripravovať iba dva dni. Navyše sme mali aj jednu mimoriadnu úlohu. Museli sme spracovať miestnu legendu. My sme si vybrali komiks.

FOTO: VAJDA GABRIELLA

Vyrazili sme ráno o ôsmej. Okolo desiatej by sme tam mohli aj byť, keby nás nebrzdila bratislavská premávka. A tak sme dorazili okolo pol jedenástej. Už nás čakali a vítali žiaci základnej školy v Jánossomorji s pani učiteľkou Erikou Berta. Okamžite sme sa vyobjímali s priateľmi, s ktorými sme sa už dlho nevideli. Potom nás piati odprevadili do „ Jamy". O jame treba vedieť, že je skutočne jamou, kde sa nachádza detské ihrisko, posilňovacie zariadenia a bežecká dráha. Potom nasledoval naozaj chutný obed v reštaurácii Patkó, čo bolo veľmi dôležitým momentom, aby „sme sa vedeli lepšie sústrediť na súťaž."

S plným žalúdkom sme prešli do miestnej knižnice, kde sme boli prvými hosťami. Okamžite sme obsadili svoje miesta a o pár minút sa začala súťaž. Našou prvou úlohou bolo ukázať komiks o Istókovi Hanyovi, ktorý s veľkou kreativitou pripravila a s úspechom predstavila Lilla Flóra Kerek. S prvou úlohou sme hneď predbehli ostatných o dobrých desať bodov, čo nás veľmi tešilo. S druhou úlohou sa vyskytli problémy, lebo sme sa nevedeli prihlásiť do tej aplikácie, ktorú sme potrebovali, a preto sme hrali pomocou mobilu pani knihovníčky.

Táto úloha nám pripomínala hľadanie pokladu, lebo sme sa na základe získaných informácií dopracovali k nejakému konkrétnemu roku. Aj tu sme získali dostatok bodov. Pred ďalším zadaním sme mali desaťminútovú prestávku, a hneď potom nasledovala tretia úloha. Cez aplikáciu kahoot sme odpovedali na bleskové otázky. V tejto hre sme boli druhí, ale aj z toho sme mali veľkú radosť. Posledná úloha bola najťažšia, lebo sme odpovedali na také otázky, o ktorých sme ani nepočuli.

Spočítané body boli napísané na tabuľku, a na našu obrovskú radosť sme získali PRVÉ miesto. V rámci vyhodnotenia sme okrem diplomu dostali aj množstvo kníh, ktoré sme si rozdelili. A potom sme sa už vybrali domov. Mne sa zo všetkých doterajších páčila najviac práve táto súťaž. Všetci sme sa cítili veľmi dobre.

Barbara Horváthová
žiačka 8. triedy ZŠ Mihálya Borsosa s VJM
(Preklad: Mgr. Gabriela Vajdová)

Zo života školského klubu

Školský klub detí „Včeličky" pri Základnej škole Mihálya Borsosa s vyučovacím jazykom maďarským navštevuje 57 detí, ktoré sú rozdelené do dvoch skupín.

Sú to životaschopné, veselé deti, ktoré rady kreslia, maľujú, strihajú, lepia, pletú, šijú a hrajú sa. Aj na tieto aktivity majú príležitosť v rámci programu činností školského klubu. Okrem zábavy však majú aj svoje povinnosti, a to riešenie domácich úloh.

Pre deti každý mesiac organizujeme zábavné programy. V septembri sme slávnostne zahájili činnosť klubu. Po splnení športových úloh deti dostali nálepku s včielkou a sladkosti, a tak sa stali oficiálnymi členmi klubu.

V októbri, kým to počasie dovolilo, si deti vyskúšali púšťanie šarkanov. Priniesli si vlastné šarkany a radostne sledovali, ako sa dvíhajú do výšky a lietajú s vetrom opreteky. Tento program bol taký úspešný, že sme ho museli ešte dva dni opakovať.

Koncom mesiaca 1. skupina navštívila maďarskú materskú školu, kde sa na dvore hrali spolu s najstaršími škôlkarmi.

Aj na ďalšie mesiace plánujeme zábavné programy, napr. popoludnie spoločenských hier, predvianočné prípravy, rozhovor o hviezdach, prírode, zvieratách atď.

Ako vychovávateľka si myslím, že deti rady navštevujú školský klub, a my sa snažíme urobiť všetko preto, aby to tak aj zostalo.

Katarína Cafíková
vychovávateľka ZŠ Mihálya Borsosa s VJM
(Preklad: Mgr. Gabriela Vajdová)

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

HELYTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ JÁNOSSOMORJÁN

A gyulai tanulmányút végén, szeptember 14-én tudtuk meg, hogy mehetünk Jánossomorjára a helytörténeti vetélkedőre, amit mi örömmel bevállaltunk. Az egészben az érdekes az volt, hogy a vetélkedőt 2019.szeptember19-én rendezték a jánossomorjai könyvtárban, de mivel a köztes időszakba a hétvége is beleesett, csak két napot tudtunk rá készülni. Ezáltal nagyon keveset tudtunk rá tanulni. Ráadásul még külön faladatunk is volt. Egy helyi történetet kellett feldolgozni. Mi a képregény formát választottuk.

Reggel nyolckor indultunk. Tíz körül odaérhettünk volna, ha a pozsonyi dugó nem fékez bennünket. Így fél tizenegy körül érkeztünk és rögtön a jánossomorjai általános iskola tanulói fogadtak bennünket, Bertha Erika tanító néni vezetésével. Azonnal megölelgettük a rég nem látott barátokat. Majd ez után öten elkísértek bennünket a „gödörbe". A gödörről annyit kell tudni, hogy tényleg egy gödör, amiben játszótér, kinti edzőberendezés és egy futópálya található. Ezt követte a nagyon fincsi ebéd a Patkó étteremben, ami ugye nagyon fontos, „hogy tudjunk koncentrálni a vetélkedőre."

FOTÓ: VAJDA GABRIELLA

Tele bendővel elsétáltunk a helyi könyvtárba, ahol mi voltunk az első vendégek. Rögtön helyet is foglaltunk és pár percen belül kezdődött is a vetélkedés. Első feladatunk a képregény bemutatása volt Hany Istókról, amit Kerek Lilla Flóra nagyon kreatívan készített el és nagy sikerrel adott elő. Az első feladatban rögtön elhúztunk vagy tíz ponttal, aminek nagyon örültünk. A második feladatban kis problémánk akadt, mivel nem tudtunk bejelentkezni abba az applikációba, amihez szükségünk lett volna, ezért a könyvtáros néni „telójáról" játszottunk. A feladatunk hasonlított a kincskereséshez, mivel bizonyos adatokat kaptunk és ebből kellett kapnunk egy évszámot. Ebben is elég sok pontot szereztünk. A következő feladat előtt volt egy tíz perces szünetünk, ami után rögtön kezdődött a harmadik feladat. A kahoot applikáció segítségével villámkérdésekre kellett válaszolnunk. Ebben a feladatban másodikak lettünk, de ennek is nagyon örültünk. A legutolsó feladat volt a legnehezebb, ahol olyan kérdésekre kellett választ adnunk, amiket még nem is hallottunk.

Az összesített pontok egy kis táblára voltak felírva. Nagy örömünkre ELSŐK lettünk. A kiértékelés során az oklevélen kívül rengeteg könyvet kaptunk, amit elosztottunk egymás között. Majd elindultunk haza. Nekem ez a verseny tetszett az eddigiek közül a legjobban. Mindannyian jól éreztük magunkat.

Horváth Barbara
a Borsos Mihály Alapiskola, 8. osztályos tanulója

Az iskolai klub életéből

A Borsos Mihály Alapiskola mellett működő „Méhecskék" iskolai klubot 57 gyermek látogatja, két csoportba osztva.

Életrevaló, vidám gyerekeink nagyon szeretnek rajzolni, festeni, nyírni, ragasztani, szőni, fonni, varrni, játszani. Ezekre a foglalkozásokra is lehetőségük nyílik az iskolai klub tevékenységi programjában. A szórakozás mellett viszont vannak kötelességek is, mint a házi feladatok megoldása.

A gyerekek számára havonta szórakoztató programokat szervezünk. Szeptemberben iskolai klubavatásra került sor. Sportfeladatok teljesítése után méhecskés kitűzőt és édességet vehettek át a gyermekek, s így hivatalosan is tagjai lettek a klubnak.

Októberben, amíg az időjárás engedte, a sárkányeregetést próbálták ki a gyerekek. Elhozhatták sárkányaikat és örömmel figyelték, hogyan emelkednek magasba és lovagolják meg a szelet. Olyan sikere lett a programnak, hogy a következő két napon is meg kellett ismételni.

A hónap végén az 1. csoport látogatást tett az óvodában, ahol az udvaron a nagycsoportos gyerekekkel játszhattak együtt.

A következő hónapokban is tervezünk szórakoztató programokat, pl. társasjátékok délutánja, karácsonyi készülődés, beszélgetés a csillagokról, természetről, állatokról, stb.

Az iskolai klub nevelőjeként úgy látom, hogy a gyerekek szeretnek ide járni és igyekszünk mindent megtenni annak érdekében, hogy ez így is maradjon.

Cafík Katalin
nevelőnő

FOTÓ: ARCHÍV ZŠ M.B. S VJM.

Zo života materskej školy slovenskej

ÚCTA K STARŠÍM TROCHU INAK...

„Striebro vo vlasoch, najdrahšie babičkine ruky, najmilší dedušk ov hlas...", znelo z úst detí v materskej škole s vyučovacím jazykom slovenským dňa 18. októbra.

Z úprimného srdca ďakujeme pani riaditeľke a celému kolektívu zamestnancov MŠ za milé každoročne usporiadané podujatie v priestoroch materskej školy z príležitosti mesiaca úcty k starším. Deň po dni len tak utekajú, a my sme sa po roku opäť zišli, bývalí zamestnanci materskej školy. Čakalo nás milé prekvapenie v podobe hrajúcich učiteliek - herečiek, ktoré nám pripravili divadelnú scénku o „Gaštankovi". Po ich predstavení nasledoval pozdrav od detí spojený s hovoreným slovom a tančekom.

FOTO: ARCHÍV MŠ

Potom sme v družnej debate bývalých a súčasných zamestnancov zaspomínali na minulé časy, ktoré nás voviedli do súčasnosti. Mala som radosť zo stretnutia s bývalými kolegyňami s Milkou Radványiovou, Betkou Némethovou, Márikou Sebökovou, Arankou Molnosiovou, Martuškou Fraštiovou, ale aj so súčasnými zamestnancami MŠ. Nevýslovná vďaka patrí najmä pani riaditeľke Mgr. Edite Katonovej za usporiadanie tohto podujatia. Veľkú chválu si zaslúži celý kolektív za to, ako vedú deti k novým poznatkom, za estetické cítenie a stvárnenie prostredia, za prístup najmenšej generácie cez dospelosť až k starobe. Z úprimného srdca ďakujem v mene všetkých prítomných.

Júlia Švirecová
bývalá učiteľka materskej školy

A szlovák óvoda életéből

AZ IDŐSEK IRÁNTI TISZTELET EGY KICSIT MÁSKÉPP...

„Ezüsthajú, simogató kezű nagymamák, kedves hangú nagyapák...", zengett október 18-án a gyerekek szájából a helyi szlovák tanítási nyelvű óvodában.

Szívből köszönjük az óvoda igazgatónőjének és az intézmény pedagógusainak, hogy az idősek iránti tisztelet hónapja alkalmából ismét megrendezték számunkra a már hagyománnyá vált, kedves ünnepséget. A napok megállíthatatlan gyorsasággal követik egymást, és mi, az óvoda egykori alkalmazottai egy év elteltével ismét találkoztunk. Kedves meglepetéssel fogadtak bennünket a színészi tehetséggel megáldott óvónők, akik - az „O Gaštankovi" (Gesztenyécske) című jelenettel kedveskedtek nekünk. Az előadás után a gyerekek verses - táncos köszöntője következett.

Majd mi a régi és a jelenlegi alkalmazottak baráti beszélgetés keretén belül visszaemlékeztünk a múltra, amely a jelenhez vezetett. Nagyon örültem, hogy ismét találkozhattam régi kedves kolléganőimmel: Radványi Milkával, Németh Betkával, Sebök Márikával, Molnosi Arankával, Fraštia Mártikával és az óvoda jelenlegi alkalmazottaival. Szívből jövő köszönet illeti az igazgatónőt, Katona Editet a rendezvény példás megszervezéséért. Nagy dicséretet érdemelnek a pedagógusok az elért eredményekért, amelyeket az új ismeretek átadása, az esztétikai érzék fejlesztése, a szép környezet kialakítása terén értek el, és azért a munkáért, amellyel a legkisebb generáció és az idősek kapcsolatát erősítik.

Minden jelenlevő nevében szívből köszönöm.

Švirec Júlia
az óvoda nyugalmazott pedagógusa, (Ford.: Sztraka Katalin)

KRSTENIE BARANČEKA

Hospodárske zvieratá boli odjakživa spájané so životom človeka. Ich chovom získal produkty pre svoju obživu a život. V súčasnosti nemá každý možnosť stretnúť sa s hospodárskymi zvieratami a dozvedieť sa viac o ich chove a úžitku. Naše deti z materskej školy tú možnosť dostali. 23. októbra deti cestovali s autobusom na návštevu do Šale. Dostali pozvanie do „Slobodnej škôlky pod Orechom" na krst baranceka „Klinčeka". Týždeň pred odchodom deti nosili do materskej školy suché pečivo, zeleninu a ovocie. Všetko pre zvieratká. Po príchode do škôlky nás už čakala pani riaditeľka Dianka s deťmi. Prostredie na nás všetkých zapôsobilo, akoby sme prišli do rozprávky. Deti najviac zaujali zvieratká, ktoré boli na dvore- ovce, barany, sliepky, zajace. Mali možnosť pohladkať ich a nakŕmiť dobrotami, ktoré priniesli. Samotný krst baranceka Klinčeka prebiehal pred ohradou, kde sa baranček nachádzal. Naša pani riaditeľka ho s pani učiteľkami a deťmi pokrstili mliečkom a uviazali mu červenú mašľu okolo krku. Deti počas obradu tlieskali od radosti. Po krste pre naše deti prichystali kurz mokrého plstenia. Vyrábali si plstenú loptičku z ovčej vlny. Prsteky a trpezlivosť dostali zabrať, ale napokon každý odchádzal spokojný

FOTO: ARCHÍV MŠ

s vlastnoručne vyrobenou loptičkou. Bolo to krásne tvorivé predpoludnie strávené vonku. Na budúcu jar nás privítajú znova na vlnobraní, čiže strihaní ovečiek.

Už sa tešíme na stretnutie s kamarátmi a barančekom Klinčekom.

PaedDr. Lívia Lelkesová
učiteľka MŠ

Zo života materskej školy slovenskej

ČAROKRÁSNA JESEŇ V MATERSKEJ ŠKOLE

Každý rok, keď opadne prvý lístok zo stromu, pripravíme pre deti výnimočnú oslavu vítania jesene. Je to týždeň plný rôznych zážitkov. Nebolo to inak ani tento rok.

Celý týždeň sa niesol v duchu poznávania prírodnín, plodín a dobrôt zo záhrad. Deti si mohli vyskúšať spraviť ovocné a zeleninové šaláty. Pripravili sme ochutnávku rôznych čajov a týmto spôsobom ich viedli aj o podporu imunity či zdravej výživy. Potešili sme ich krásnym divadielkom O Gaštankovi, v podaní pani učiteliek. Grafomotorické činnosti sme obohatili zaujímavými kolážami s použitím prírodnín a recyklovaných materiálov. Vyrobili sme si krásnych šarkanov, strašiakov a veselé tekvičky.

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET

V piatok poobede na dvore materskej školy nasledovalo finále. Pre deti sme prichystali športové aktivity doplnené s činnosťami zameranými na šikovnosť a trpezlivosť. Po absolvovaní jednotlivých disciplín nechýbalo občerstvenie. Keď si trochu vydýchli a nabrali nových síl, pustili si do vydlabávania svojich tekvičiek. Z nich sa spravila nádherná výzdoba, ktorá lemovala chodník materskej školy. Bez pochvaly nikto nezostal. Nuž a na záver nemohla byť vynechaná očakávaná mini diskotéka.

Zažili sme naozaj krásne okamihy a tešíme sa aj nabudúce.

Mgr. Henrieta Liptáková
učiteľka MŠ

A szlovák óvoda életéből

VARÁZSLATOS ŐSZ AZ ÓVODÁBAN

Minden évben, amikor az első levél lehull a fáról különleges, őszköszöntő ünnepséget szervezünk a gyerekeknek. Ez a hét mindig az érdekes élmények hete. Nem volt ez másként az idén sem.

Az egész hét az őszi terméseknek és finomságok jegyében telt. A gyerekek kipróbálhatták a gyümölcs- és zöldségsaláták elkészítésének a módját. Kóstolót készítettünk különböző teákból, foglalkoztunk az egészséges táplálkozással és az immunrendszer erősítésének fontosságával. Az óvónők szereplésével előadtuk az „O Gaštankovi" (Gesztenyécske) című jelenetet, amellyel nagy örömöt szereztünk óvodásainknak. A grafomotorikus tevékenységet a terményekből és az újrahasznosított anyagokból készült kollázsokkal gazdagítottuk. Gyönyörű sárkányokat, madárijesztőket és vidám tököscskéket gyártottunk.

Pénteken délután az óvoda udvarán következett a finálé. A gyerekek sportjátékokban vehettek részt, amelyek az ügyességre és kitartásra irányultak. Az egyes sportaktivitások között nem hiányozhatott a frissítő sem. Amikor a gyerekek egy kicsit megpihentek és erőt gyűjtöttek, a tökök kivájására került a sor. Az elkészült töklámpások világító füzérként díszítették az óvoda járdáját. Senki sem maradt dicséret nélkül. Végül nem maradhatott el a várva-várt minidiszkó sem.

Gyönyörű pillanatokat éltünk át, és várjuk a következő élményeket.

Mgr. Henrieta Liptáková
óvópedagógus, (Ford.: Sztraka K.)

KISBÁRÁNY NÉVADÁSA

A háziállatok jelenléte mindig természetes része volt az emberi életnek. Tenyésztésükkel az ember a szükséges élelemhez jutott. Manapság már nem mindenkinek van lehetősége találkozni háziállatokkal, megismerkedni tenyésztésükkel és a hasznosságukkal. A mi óvodásaink ezt a lehetőséget megkapták. Október 13-án a gyerekek autóbusszal látogatóba utaztak Vágsellyére. Meghívást kaptak a „Slobodná škôlka pod Orechom" nevet viselő óvodától a „Klinček" bárányka névadására. Egy héttel az indulás előtt a gyerekek az állatkák részére száraz péksüteményt, zöldséget és gyümölcsöt kezdtek gyűjteni az óvodában.

Megérkezésünkkor az óvoda igazgatónője, Dianka és az óvodások vártak bennünket. A környezet mindenkire nagy hatást gyakorolt, olyan volt, mintha mesébe léptünk volna. A gyerekeket legjobban az udvaron tartózkodó állatok nyűgözték le: a bárányok, kosok, csirkék, nyulak. Óvodásainknak lehetőségük volt megsimogatni és megetetni őket a magukkal hozott finomságokkal. A „Klinček" bárány névadása közvetlenül a számára elkerített rész előtt zajlott. Az igazgató nénink az óvó nénikkel és a gyerekekkel együtt a bárányát tejecskével jelölte meg, és piros maslit kötött

FOTO: ARCHÍV MŠ

a nyakába. A gyerekek tapsoltak örömükben. A szertartás után óvodásaink megismerkedhettek a vizes nemezelés technikájával. Gyapjúból nemez labdácskákat készítettek. A nemezelés próbára tette az apró ujjacskákat és a gyerekek türelmét, de végül mindenki elégedetten távozott a saját készítésű labdácskájával. Ez egy gyönyörű, szabadban eltöltött alkotói délelőtt volt. A következő évre meghívást kaptunk a tavaszi birkanyírásra.

Örülünk, hogy ismét találkozhatunk a barátainkkal és „Klinček" báránnyal.

PaedDr. Lívia Lelkesová
óvópedagógus, (Ford.: Sztraka K.)

Zo života materskej školy s vyučovacím jazykom maďarským

HRA, POHYB A ROZPRÁVKA V MATERSKEJ ŠKOLE

Dieťa, ktoré sa rozvíja v zdravom prostredí materskej školy, ktoré sa veľa a voľne pohybuje po celý deň, pozoruje, hrá sa, s ktorým sa denne láskyplne zaoberajú, to dieťa sa primerane rozvíja a vyvíja. Opierajúc sa o tieto zásady, náš výchovno-vzdelávací program pod názvom: „Hráme sa v rozprávkovej krajine" sa orientuje práve na hry, pohyb a rozprávky.

Celková príjemná nálada a uspokojenie základných fyzických potrieb umožňuje, aby sa u detí prejavila zvedavosť, pozornosť a chuť sa hrať. Celý deň sa hráme a dieťa si ani neuvedomuje, že jeho spontánna hra je riadená výchovno-vzdelávacia činnosť, v ktorej dôležitú úlohu zohráva pohyb a rozprávka. Z každodenných činností vyniknú sviatky, keď naši škôlkari prežívajú radosť z prípravy a očakávania sviatku.

Takýmto dňom bol 15. október. Bol to Rozprávkový deň, na ktorý každoročne pozývame našich kamarátov zo ZŠ Mihálya Borsosa a VJM. Sú to žiaci prvej triedy. Všetci sa veľmi potešili, keď sa dozvedeli, že si vypočujú obľúbenú rozprávku o „Pampúšikovi". Hneď sa cítili v ozajstnej rozprávkovej krajine! Najviac sa im však očká rozžiarili, keď na konci rozprávky mohli aj ochutnať čerstvý pocukrovaný „Pampúšik". Po rôznych aktivitách si šťastne privlastnili dvor našej Rozprávkovej krajiny a porozprávali nám svoje zážitky zo školy.

V tomto školskom roku budeme mať ešte veľa podobných sviatkov, ktoré nám prinesú veľa radosti, veselosti i šťastných chvíľ. Napríklad Fašiangový deň, Deň matiek, Rodinný deň alebo Deň otcov.

Najzvláštnejším sviatkom ale v tomto školskom roku bude 50. výročie založenia našej Materskej školy s VJM vo Veľkých Úľanoch, ktoré oslávime na jar. Na túto slávnosť chceme pozvať všetkých, ktorí v tomto polstoročí boli zamestnancami našej inštitúcie. Prirodzene radi privítame aj tých, pre ktorých je existencia našej materskej školy dôležitá.

Samozrejme bez pomoci našich sponzorov by to išlo oveľa ťažšie. Sme vďační za každú pomoc a zároveň Vás prosíme, aby ste nás aj v tomto školskom roku podporovali a darovali nám 2%-á z vašich daní. Ďakujeme.

PaedDr. Iveta Manová
riaditeľka MŠ
(preklad: Erika Köbölová, učiteľka MŠ)

Rubrika poriadkovej služby

Bezpečne na cestách

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som Vás v tomto bezpečnostnom okienku v súvislosti so zmenou ročného obdobia požiadal o zvýšenú bezpečnosť na cestách.

Hlavným problémom je znížená viditeľnosť, tma, sychravé počasie, ktoré môžu viesť nepredvídateľným rizikovým situáciám, kde sa všetci účastníci cestnej premávky musia navzájom rešpektovať.

Vodiči, chodci, cyklisti! Heslo „VIDIEŤ A BYŤ VIDENÝ" platí dvojnásobne, preto musíme všetci dodržiavať pravidlá v cestnej premávky.

Chodci a cyklisti, buďte obozretní ohľadom vášho oblečenia. Tmavé oblečenie vo večerných hodinách nie je vhodné. Preto nezabúdajte na reflexné prvky, a ďalej na povinné osvetlenie (tzv. blikačky), ktoré Vás zviditeľnia na ceste.

Všetkým prajem, aby ste sa vzájomne rešpektovali na cestách a bezpečne vrátili domov.

Ladislav Kiss
pracovník poriadkovej služby

A magyar óvoda életéből

JÁTÉK, MOZGÁS ÉS MESE A MAGYAR ÓVODÁBAN

Aki óvodásként egészséges környezetben él, sokat és szabadon mozog, egész nap figyel és játszik, akivel a lehető legnagyobb odafigyeléssel és szeretettel foglalkoznak, mesélnek, az megfelelően fejlődik. Ezeket az elveket vallva oktatási programunk is a játékra, mozgásra és a mesére épül, melynek címe: „Játszunk a Meseországban".

A kellemes testi közérzet, az elemi fizikai szükségletek kielégítése teszi lehetővé a kíváncsiság, a figyelem, a játékkedv megjelenését. A játék kicsiben maga az élet. Egész nap játszunk és a gyermek szinte észre sem veszi, hogy a reggeli spontán játéka irányított fejlesztő oktató-nevelő tevékenységgé válik, melyben komoly szerepe van a mozgásnak és a mesének. A mindennapos rituáléinkban kiemelkednek az ünnepnapok, amikor óvodásaink átélik a készülődés, a várakozás örömét és az ünnepnap vidámságát.

Ilyen volt óvodánkban a „Mesenap", amelyet az idén október 15-én tartottuk, és erre a különleges eseményre szokás szerint meghívtuk a már elballagott barátainkat, a helyi Borsos Mihály Alapiskola kis elsőseit is. Nagyon megörültek, amikor megtudták, hogy kedvenc meséjüket, a „Vajaspánkót" fogják látni és hallani. Máris igazi meseországban érezték magukat! De leginkább akkor csillant meg a szemük, amikor a finom pirospozsgás „Vajaspánkót" meg is kóstolhatták! A benti tevékenységek után boldogan vették birtokukba Meseországunk udvarát és örömmel meséltek nekünk az iskolás élményeikről.

Ebben az iskolaévben még sok hasonló ünnepnapunk lesz, amelyek örömet, vidámságot, boldogságot hoznak a mindennapokba. Például a Farsangi nap, az Anyák napja, Családi nap, Apák napja, ám az idei tanév legkülönlegesebb ünnepe a Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda megnyitásának 50 éves jubileuma lesz, amelyet tavasszal fogunk megtartani.

Erre az ünnepélyre szeretnénk meghívni mindazokat, akik e félszáz esztendőben a magyar óvoda alkalmazottai voltak. Természetesen szívesen látunk mindenkit, akiknek fontos a magyar óvoda jövője.

Persze a támogatók segítsége nélkül sokkal nehezebben menne mindez. Hálásak vagyunk minden egyes segítségért és egyúttal kérjük Önöket, hogy ebben az évben is adományozzák adójuk 2 %-át a magyar óvodának. Köszönjük!

PaedDr. Manó Ivett
igazgatónő

FOTO: ARCHÍV MŠS VJM

A rendfenntartó egység rovata

Biztonságosan az utakon

Tisztelt lakosok, engedjék meg, hogy az évszakok változása alkalmából, ebben a biztonságvédelmi rovatban hívjam fel figyelmüket az utakon való fokozott biztonságra.

A fő probléma a látásviszonyok csökkenése, a sötét és a nyirkos időjárás előre nem látható kockázatokhoz vezetnek. Ilyenkor a közlekedés minden résztvevőjének figyelnie kell egymásra.

Sofőrök, gyalogosok, kerékpárosok!

A „LÁTNI ÉS LÁTVA LENNI" jelszó ilyenkor kétszeresen is érvényes, ezért mindannyian tartsuk be a közlekedési szabályokat.

Gyalogosok és kerékpárosok, az öltözködést illetően legyenek körültekintőek. Az esti órákban a sötét öltözék nem megfelelő. Ezért ne feledkezzenek meg a fényvisszaverő elemekről, továbbá a kötelező megvilágításról (az ún. villogókról) sem, amelyek láthatóvá teszik Önöket az utakon.

Kívánom, hogy az utakon figyeljenek és vigyázzanak egymásra és biztonságban térjenek haza.

Kiss László
a rendfenntartó egység tagja

EKOLOGICKÁ RUBRIKA

AJ MY MÔŽEME SPÔSOBIŤ SMRŤ ALBATROSOV

„Aj my, žiaci zo Základnej školy Veľké Úľany, môžeme spôsobiť smrť albatrosov." O tejto téme sme sa učili na hodine slovenského jazyka. Vieme ovplyvniť život albatrosov v Tichom oceáne bez toho, aby sme opustili Slovensko? Je táto myšlienka pravdivá? Pani učiteľka sa nás spýtala, čo si o tomto probléme myslíme. Odpovedali sme, že podľa nás sa to nedá. Vyučujúca nám pustila prezentáciu, kde bolo názorne ukázané, že to možné je. Keď si kúpime plastovú fľašu a vrchnák zahodíme do rieky, tak sa môže prúdom dostať najprv do Čierneho mora, potom do Stredozemného mora a morskými prúdmi aj do oceána. Vrchnáčik pláva na vodnej hladine, nepotopí sa, a tam ho prehltne albatros, ktorý si ho pomýli s potravou. Keď ich zje veľa, albatros umiera. Všetci sme sa zdesili. Pochopili sme vážnosť situácie. Dôkazom je film a fotografická séria od Chrisa Jordana z ostrova Midway, ktorá zobrazuje mŕtvych albatrosov. Žalúdky týchto albatrosov boli plné plastov. Nachádzali sa v nich napríklad zapaľovače, vrchnáky, igelitové vrecúška alebo aj perá. Albatrosy a aj iné zvieratá môžeme zachrániť len vtedy, keď budeme kupovať a používať menej plastových predmetov.

FOTO: ARCHÍV MŠ

Ako môžeme chrániť prírodu?

My, šiestaci, vám radíme:

- Mali by sme si kúpiť látkové (z textilu) tašky, pretože ich používaním neškodíme životnému prostrediu. Ľuďom stačí len jedna látková taška na dlhšiu dobu namiesto desiatok igelitových tašiek.
- Mali by sme prestať používať plastové slamky. Jednu slamku použijeme len asi 5 – 10 minút a hneď ide do koša.
- Keď už nepotrebujeme starší, ale funkčný mobilný telefón, mali by sme ho niekomu darovať. Mali by sme ho darovať rodine alebo si ho nechať do zálohy, keby sa nám nový pokazil. Ja som napríklad dala svoj starý telefón mojej mame, aby si nemusela kupovať nový. Plastový obal telefónu by sa v prírode rozkladal aj viac ako 200 rokov a niektoré jeho súčiastky patria medzi nebezpečný odpad.
- Desiatový box by sme mali používať viackrát, a potom by sme ho mali dať na recykláciu. Keď dáme plastový box na recykláciu, dá sa z neho vyrobiť niečo nové. V obchodoch môžeme nájsť mnoho vecí vyrobených z recyklovaného plastu, napríklad funkčné oblečenie.
- Plechovky by sme mali tiež recyklovať. Kovový odpad znečisťuje životné prostredie. Plechovka sa v prírode rozkladá aj viac ako 15 rokov.

Andrea Kočálková a Jasmína Kusová a celá 6.B

POPLATOK ZA KOMUNÁLNY ODPAD SA NEMENÍ

Na základe VZN č. 6/2019 poplatok za odvoz komunálneho odpadu ostáva aj v roku 2020 nezmenený. Naďalej budeme platiť 19 € na jedného obyvateľa. Obecné zastupiteľstvo sa rozhodlo zatiaľ nezvyšovať poplatok, nakoľko dúfa, že obyvatelia obce pochopili význam dôkladného separovania a s tým sa zníži celkový objem netriedeného komunálneho odpadu. Na zabezpečenie dôkladného separovania obec v roku 2020 bude pravidelne odvážať rôzne druhy separovaného odpadu na základe nižšie uvedeného harmonogramu.

Záleží na nás všetkých, či poplatok bude zachovaný aj v ďalších rokoch, alebo podobne ako niektoré obce budeme platiť viac aj my.

NEM VÁLTOZIK A HÁZTARTÁSI HULLADÉK DÍJA

A 6/2019-es önkormányzati rendelet értelmében 2020-ban nem változik a kommunális hulladékért fizetett illeték községünkben. Továbbra is 19 eurót fizetünk majd személyenként. A képviselő testület annak reményében hozta meg ezt a döntését, hogy lakosaink megértették a hulladékszelektálás fontosságát, és ennek köszönhetően csökken majd a nem válogatott háztartási hulladék mennyisége. Az alaposabb hulladékválogatás érdekében községünk 2020-ban rendszeresen fogja elszállítani a válogatott hulladékot a lenti táblázat alapján.

Mindannyiunktól függ, hogy a következő években is megmarad-e ez az illeték, vagy több községhez hasonlóan mi is többet fizetünk majd.

HARMONOGRAM ZBERU TRIEDENÉHO ODPADU - 2020

Mesiac	Kovy - Fémek Červené -Piros	Plasty - Műanyag Transparentné- Átlátszó	TETRAPAK Oranžové-Narancssárga	Sklo - Üveg Zelené - Zöld	Papier - Papír Modré - Kék	Rôzne plasty - Egyéb műanyag Žlté - Sárga
Január		9.			30.	30.
Február		13.	27.	27.	27.	
Marec	12.	12.			26.	26.
Apríl		8.	30.	30.	30.	
Máj		14.			28.	28.
Jún	11.	11.	25.	25.	25.	
Júl		9.			30.	30.
August		13.	27.	27.	27.	
September	10.	10.			24.	24.
Október		8.	29.	29.	29.	
November		12.			26.	26.
December	10.	10.	28.	28.	28.	

ÖKOLÓGIAI ROVAT

MI IS OKOZHATJUK AZ ALBATROSZOK HALÁLÁT

„Mi, a nagyfödémesi Szlovák Alapiskola tanulói is okozhatjuk az albatroszok halálát". Ez volt a témája a szlovák nyelv óránknak. Befolyásolhatjuk-e a Csendes óceán partján élő albatroszok életét, a nélkül, hogy elhagynánk Szlovákiát? Igaz lehet ez a gondolat? – kérdezte a tanító néni. Azt mondtuk, hogy szerintünk ez lehetetlen. Aztán egy filmvetítéssel bebizonyította, hogy bizony ez lehetséges. Például, ha veszünk egy PET palackos üdítőt, melynek kupakját a folyóba dobjuk, akkor a vízáramlása először a Fekete tengerbe, majd a Földközi tengerbe, s végül a tengeráramlatok az óceánba juttatják. A kupak szépen lebeg a víz felszínén, nem süllyed el. Az óceánhoz érve pedig megeszi az albatrosz, mert élelemnek képzeli. Ha sokat eszik belőle, az albatrosz elpusztul. Mindannyian megdöbbentünk. Megértettük a szituáció komolyságát. Bizonyítékul szolgált a film, és Chris Jordan a Midvway szigetek halott albatroszairól készült fényképsorozata. Az albatroszok gyomra tele volt műanyaggal. Találtak bennünk pl. öngyújtót, kupakokat, műanyag tasakokat és töltőtollat is. Csak úgy menthetjük meg az albatroszokat és a további állatokat is, ha kevesebb műanyagot vásárolunk és használunk.

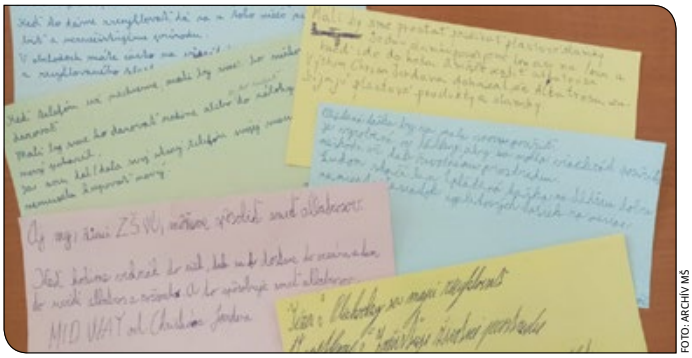

FOTÓ: ARCHÍV MŠ

Hogyan védhetjük tehát a természetet?

A hatodik osztályosok tanácsai:

- Textilből készült táskákat kellene használnunk, mert ezzel nem károsítanánk a természetet. Egy ilyen táska akár több tíz műanyagtáskát hosszabb időre is helyettesíthet.
- Abba kellene hagynunk a műanyag szívószál használatát, hiszen a szívószálat 5-10 perc használat után a szemétbe dobjuk.
- Ha már nincs szükségünk a régi, de még használható telefonunkra, akkor azt ajándékozzuk oda valakinek. Ajándékozzuk tovább a családban, vagy hagyjuk meg tartalékként, ha az új elromolna. Én például a régi telefonomat az anyukámnak adtam, hogy ne kelljen újat vennie. A telefon műanyag burkolata a természetben 200 év alatt bomlik csak le, nem beszélve arról, hogy a telefon némely alkatrésze veszélyes hulladéknak számít.
- A tízórais dobozt többször is felhasználhatjuk, aztán újrahasznosításra kellene bocsátani, hiszen ebből valami újat lehetne készítenie. Az üzletekben sok újrahasznosított műanyagból készült dolgot, például ruházatot találhatunk.
- Az üdítős dobozokat is újrahasznosíthatjuk, hiszen a fém hulladék is szennyezi a környezetet. Egy fémdoboz a természetben több, mint 15 év alatt bomlik le.

Andrea Kočálková, Jasmína Kusová és a szlovák iskola 6. B. osztálya

(Fordítás -szme-)

POZVÁNKA

Miestne kultúrne stredisko srdečne pozýva všetky dievčatá a ženy nad 18 rokov, ktoré sa chcú dobre zabaviť na „Fašiangový babský bál s batohom", ktorý sa uskutoční dňa 8. februára 2020 v kultúrnom dome.

Záujemkyne dostanú bližšie informácie v kultúrnom dome.

MEGHÍVÓ

A Helyi Kulturális Központ szeretettel meghív minden 18 éven felüli lányt és asszonyt, akik szeretnének jól szórakozni, a „Farsangi batyus banyabálra", amelyre 2020. február 8-án kerül sor a helyi kultúrházban.

Az érdeklődők a kultúrházban közelebbi információkat kapnak.

Ďalší úspech Tria Magnólia

Oblastný výbor Csemadoku vo Veľkom Krtíši v tomto roku organizoval už 20. ročník celoslovenskej súťaže spevákov maďarských piesní pod názvom „Őszirózsa" (Astra). Jubilejný ročník sa uskutočnil v dňoch 12. a 13. októbra vo Vinici. Na súťaži reprezentovali našu obec traja speváci z Tria Magnólia, ktorí opäť zožali veľký úspech. Odborná porota udelila Erike Slezákovej 2. miesto a taktiež aj titul zlatého speváka. Zlaté ocenenie získali aj Anikó Csemezová a Zsolt Cséfalavy.

K úspechu našich spevákov blahoželáme aj my. Zároveň ďakujeme za šírenie dobrého mena obce.

-szme-

FOTÓ: ARCHÍV MAGNÓLIA TRIÓ

A Magnólia Trió újabb sikere

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya az idén immár 20. alaklommal rendezte meg az „Őszirózsa" címet viselő magyarnóta-énekesek országos minősítő versenyét. A jubileumi versenyre október 12-én és 13-án Ipolynyéken került sor. Ezen a rangos rendezvényen községünket a Magnólia Trió három énekese képviselte, akik ismét szép eredményt értek el. A zsűri Slezák Erikának a verseny 2. díját és aranykoszorús minősítést adományozott. Aranykoszorús minősítést ért el Csemez Anikó és Cséfalvay Zsolt is

Énekeseink sikeréhez mi is szívből gratulálunk. Egyben köszönjük községünk jó hírnevének öregbítését.

-szme-

FOTOREPORTÁŽ Z VIANOČNÝCH TRHOV 2019

KÉPRIPORT A 2019-ES KARÁCSONYI VÁSÁRRÓL

FOTO: HANZEL LAJOS

Skoro dokonalý tekvicový festival

V posledných rokoch je milým javom, ba až symbolom jesene tekvica. Jesenné „tekvicové slávnosti" organizujú aj miestne inštitúcie – školy aj materské školy. Miestna organizácia Csemadoku tiež usporiadala dňa 5. októbra už 4. ročník tekvicového festivalu, na ktorom vystavili jesenné plody miestnych pestovateľov. Výstavu obohatili aj produkty vyrobené v miestnych podnikoch. Pod vedením manželov Szomolaiových sa uskutočnila aj tvorivá dielňa, deti mali možnosť sa oboznámiť s technikou moržovania kukurice a ochutnali sme výborné jedlá aj sladkosti.

Ďakujeme podporovateľom podujatia – členom Csemadoku, firmám A&Z Rišňovský – Halász s.r.o., Ján Pölcz – PEX, Dunaj Fruit s.r.o., Petrovi Blšťákovi, ako aj Františkovi Morovicsovi.

Podľa našej mienky - krásne aranžovaná výstava, staršie a novšie bábky zo slamy, chutné jedlá a zábavné aktivity pre deti sa dokonale vydarili. Čo nás však zarmútilo, bola nízka účasť návštevníkov. Na šťastie sme v pondelok, 7. októbra mohli privítať na výstave deti z obidvoch materských škôl a zo základnej školy maďarskej.

-szme-

Majdnem tökéletes tökfesztivál

Az utóbbi években a tök az ősz egyik kedves színfoltjává, szinte jelképévé vált. Őszi „tök ünnepséget" szerveznek a helyi intézmények - az óvodák és az iskolák is. A Csemadok helyi szervezte az idén október 5-én immár 4. alkalommal szervezte meg a „Tökfesztivált", melyen a helyi termelők őszi terményeiből készült kiállítást a helyi üzemek kiállítása is gazdagított. Volt kézműves foglalkozás a Szomolai házaspár vezetésével, a gyermekek megismerkedhettek a kukoricamorzsolás technikájával és megkóstolhattuk a finom ételeket is.

Köszönjük a Csemadok tagok, valamint az A&Z Rišňovský-Halász kft, Pölcz János – PEX, a Dunaj Fruit kft., Blšťák Péter és Morovics Ferenc támogatását.

Szerintünk a szépen elkészített kiállítás, a régi és új szalmabábuk, a finom ételek és gyermekek szórakoztatása is tökéletesre sikerült. Ami egy kicsit elszomorított bennünket, az látogatók alacsony létszáma volt. Szerencsére hétfőn, október 7-én vendégül láthattuk mindkét óvoda gyermekeit és a magyar iskola tanulóit.

-szme-

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET, HANZELI LAJOS

PLÁN PODUJATÍ / ESEMÉNYNAPTÁR

2020 I. štvrťrok – 2020 I. negyedév

Január - Január:

11. Halový futbalový turnaj „ O pohár starostu obce"
„Polgármester Kupa" teremfocitorna (Obec – Község)
11. Poďte sa s nami hrať! – Gyertek játszani! (MKS – kultúrház)
12. Beseda o knihe – Könyvbemutató (Csemadok + Klub dôchodcov - Nyugdíjas Klub)
18. Rodičovský ples – Szülői bál (ZŠ slovenská – Szlovák alapiskola)
25. Rodičovský ples – Szülői bál (ZŠ a MŠ s VJM – Magyar iskola és óvoda)
29. Výročná členská schôdza – Évzáró taggyűlés (Klub dôchodcov Zlatý dážď - Aranyeső Nyugdíjas Klub)
31. Výročná členská schôdza – Évzáró taggyűlés (ZO DHZ – Tűzoltószervezet)

Február - Február:

1. Výročná členská schôdza - Évzáró taggyűlés (Csemadok)
8. Fašiangový babský ples s batohom – Farsangi batyus banyabál (MKS – kultúrház)
15. Poďte sa s nami hrať! – Gyertek játszani! (MKS – kultúrház)
15. Fašiangový ples – Farsangi bál (Matica slovenská)
21. Výročná členská schôdza – Évzáró taggyűlés (ZO ZŤP – Fogyatékkal Élők Szervezete)

Predvianočné posedenie

Dňa 6. decembra sa uskutočnilo v priestoroch domu služieb tradičné predvianočné posedenie Miestnej organizácie Zväzu telesne postihnutých. V rámci posedenia pozdravili aj svojich členov, ktorí sa v tomto roku dožili okrúhleho životného jubilea. Podujatie poctili svojou účasťou aj zástupcovia OR ZŤP Zoltán Nagy a Klára Bérová. V peknom kultúrnom programe účinkovali žiaci Základnej školy Mihálya Borosa s VJM, spevácky krúžok Klubu dôchodcov Zlatý dážď, ako aj členovia organizácie

Toto stretnutie je vždy spojené aj bohatou tombolou, ktorú aj tentokrát venovali sponzori organizácie. Z krásneho podujatia, plného dojatia každý účastník odchádzal s úsmevom na tvári.

Alžbeta Prágaiová

Karácsony előtti összejövetel

December 6-án karácsony előtti összejövetelre került sor a szolgáltatások házában, amelyet a Fogyatékkal Élők Helyi Szervezete rendezett tagjainak. Az ünnepség keretén belül köszöntötték a szervezet azon tagjait is, akik az idén ünnepelték kerek születésnapjukat. A rendezvényt megtisztelték jelenlétükkel a járási szerv képviselői, Nagy Zoltán és Béra Klára. A szép kultúrműsorban a helyi Borsos Mihály Alapiskola diákjai, az Aranyeső Nyugdíjasklub éneklő csoportja, valamint a szervezet tagjai szerepeltek.

A kedves rendezvényről most sem hiányzott a gazdag tombola, amelyet a szervezet támogatói ajánlottak fel. A szép és szívet melengető összejövetelről minden résztvevő meghatódva és mosollyal az arcán távozott.

Prágai Erzsébet

FOTO: NÉMETH TIBOR

22. Fašiangová zabíjačka – Farsangi disznóölés (ZO DHZ - Tűzoltószervezet)

29. Parlamentné voľby - Parlamenti választások

Marec - Március:

7. Výročná členská schôdza – Évzáró taggyűlés (Matica slovenská)

7. Poďte sa s nami hrať! – Gyertek játszani! (MKS – kultúrház)

15. Spomienková slávnosť pri príležitosti 172. výročia Maďarskej revolúcie v rokoch 1848/49 Megemlékezés az 1848/49-es Magyar Szabadságharc és Forradalom 172. évfordulója alkalmából (Csemadok, Obec - Község, ZŠ s VJM - Magyar iskola)

19. Hromadné darovanie krvi – Csoportos véradás (MS SČK – Vöröskereszt)

Apríl - Április:

1. Oslavy 75. výročia oslobodenia obce - A község felszabadulásának 75. évfordulója (Obec – Község)

4. Regionálna prehliadka estrádnych súborov Színjátszó és esztrádcsoportok területi seregszemléje (Csemadok a MKS –Kultúrház és Csemadok)

9. Maľovanie veľkonočných vajíčok – Húsvéti tojásfestés (MKS – Kultúrház)

Zmena programu vyhradená! / A műsorváltozás joga fenntartva!

Naďalej očakávame informácie o ďalších akciách, aby sme ich vedeli doplniť do kalendára podujatí. Továbbra is várjuk az információkat a tervezett rendezvényekről, hogy bekerülhessenek eseménynaptárunkba.

Spoločenská rubrika – Társasági rovat

Naše novorodeniatka
Újszülötteink

September 2019
Sebastian Michalides
Ján Mrišo
Ema Šušorová
Walter Peter Hammerschmiedt
Alex Zavarský

Október 2019
Dorina Kuzsliková
Kristína Tésiová
Jozef Ledvényi

November 2019
Erik Rigó
Lilien Garajová
Ján Borovský

Blahoželáme – Gratulálunk!

Manželstvo uzavreli vo Veľkých Úľanoch
Nagyfödémesen kötöttek házasságot

September 2019
JUDr. Ján Schweitzer – Mgr. Sabina Takáčová
Ing. Marcel Madarász – Ing. Iveta Morávková
Michal Kiss – Lenka Gogová

Október 2019
Lukáš Zbojek – Mgr. Kristína Ivanová
Peter Dulický – Kristína Kevesdaová
Róbert Babóš – Mgr. Michaela Töröková
Michal Ivan – Viola Nagyová

Blahoželáme – Gratulálunk!

(ÚDAJE Z MATRIČNÉHO ÚRADU OBCE / A HELYI ANYAKÖNYVI HIVATAL ADATAI)

Rozlúčili sme sa
Elbúcsúztunk

September 2019
Rozália Köglerová (75)
Alžbeta Sebőková (68)

Október 2019
Róbert Sablič (48)

November 2019
Irena Pauerová (82)
Róbert Angermayer (33)

Česť ich pamiatke! - Tisztelet emléküknek!

V roku 2019 oslávili svoje diamantové svadby
2019-ben ünnepelték gyémántlakodalmukat

Jozef Takáč – Emília Krnáčová
Károlyi István – Németh Irén

V roku 2019 oslávili svoje zlaté svadby
2019-ben ünnepelték aranylakodalmukat

Borovszký István – Szőcs Erzsébet
Kovács Pál – Lacki Mária
Tisucký István – Károlyi Irén
Ernest Szabo – Alžbeta Hostinová
Pongrác Ferenc – Katona Rozália
Vendelín Miterko – Alžbeta Grejtáková (Hermanovce)
Štefan Divičan –Mária Valkovská (Horné Saliby)

Diamantové a zlaté manželské páry pozdravili členovia zboru pre občianske záležitosti a starosta našej obce Ing. František Gőgh na dôstojnej občianskej oslave v obradnej sieni dňa 8. novembra. Slávnostný manželský sľub, ktorý si dali pred 60-mi a 50-mi rokmi si obnovili a so svojimi podpismi v pamätnej knihe aj potvrdili. V mene našej redakcie, ako aj v mene všetkých občanov našej obce jubilujúcim párom srdečne blahoželáme a do ďalších rokov im prajeme veľa zdravia, aby sa ešte dlho mohli tešiť spolu so svojimi rodinami.

A gyémánt- és aranylakodalmas házaspárokat a polgári ügyek testületének tagjai és községünk polgármestere Gőgh Ferenc, november8-án egy megható ünnepségen köszöntötte. A 60 és 50 évvel ezelőtt tett házastársi fogadalmukat most ünnepélyes keretek között megismételték, és aláírásaikkal a község emlékkönyvében hitelesítették.

A jubiláló házaspároknak szerkesztőségünk és községünk valamennyi polgára nevében szívből gratulálunk, jó egészséget kívánunk, hogy még sokáig tudjanak örülni kedves családjaik körében.

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET

Oprava – Helyreigazítás

V „Spoločenskej rubrike" predošlého čísla našich novín sme nesprávne uviedli mená dvoch novonarodeniatok. Správne majú byť: Axel Nemčák a Karolína Ballánová. Ospravedlňujeme sa menovaným aj našim čitateľom. *Redakcia*

Előző számunk „Társassági rovatában" helytelenül közöltük két újszülött nevét. Helyesen a két név: Axel Nemčák és Karolína Ballánová. Az érintettek és olvasóink szíves elnézését kérjük. *Szerkesztőség*

PORIADKOVÁ SLUŽBA OBCE – 0910 97 97 97 – A KÖZSÉG RENDFENNTARTÓ EGYSÉGE

Veľkoúľanský obzor – Nagyfödémesi Láthatár

Vydáva – Kiadja: Obec Veľké Úľany – Nagyfödémes Község, Hlavná 578, 925 22 Veľké Úľany, IČO:00306282. Šéfredaktorka - Főszerkesztő: Alžbeta Szárazová. **Redakčná rada - Szerkesztőbizottság:** Ing. František Gőgh, DBA, Ľudovít Hanzel, Mgr. Edita Katonová, Ing. Andrej Kaprinay, Mgr. Kristína Kovácsová, PaedDr. Iveta Manová, Zoltán Máriš, Mgr. Zuzana Metzner, MBA, Tibor Németh, Alžbeta Prágaiová, PaedDr. Monika Snohová, Kristián Sercel, Mgr. Katarína Sztraková, Silvia Šafáriková, Mgr. Gabriela Vajdová. **Evidenčné číslo MK SR:** 3099/09. **Číslo ISSN:** 1338-9319. **Redakcia – Szerkesztőség:** Miestne kultúrne stredisko, Veľké Úľany, **E-mail:** velkoulanskyobzor@centrum.sk, **Tel.:** 0317878197, **web:** www.ulany.sk. Vychádza štvrťročne v náklade 1700 ks – Megjelenik negyedévente 1700 példányban. **Nepredajné – Ingyenes.** Nie všetky uverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők véleményét. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne skracovať a upravovať príspevky dopisovateľov. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot a tudósítások rövidítésére és szerkesztésére.

NAŠI JUBILANTI V ROKU 2019
2019-BEN JUBILÁLÓ POLGÁRAINK

Naši najstarší jubilanti
Legidősebb jubilánsaink

Stretnutie jubilantov narodených v roku 1969
Az 1969-ben született jubilánsok találkozója

Naši šesťdesiatroční občania
Hatvanéves polgáraink

Naši sedemdesiatroční občania
Hetvenéves polgáraink

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET

VÍTANIE MIKULÁŠA – 2019 – MIKULÁSVÁRÓ

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET